ከዚህ በታች ያለው ታሪክ የወዳጀ እውነተኛ ታሪክ ሲሆን በወያኔ መንግስት ተብየው የደረሰበትን አሰቃቂ በደል ለሀገር ወዳዱ የኢትዮጵያ ህዝብ ለማሳወቅ እና የወያኔን ማንነት አንባቢያን እንዲረዱ እነሆ ታሪኩን አቅርቤዋለሁ::

ሞቶ መነሳት

ግንቦት 1990 ድንገት ከፍተኛ ግርግር ተሰማ። ትልቂቱ ኢትዮጵያ ትንሺቱ ኤርትራ ወረረችኝ በማለት ወያኔዎች ያላዝናሉ። የሚገቡበት ቀዳዳ ጠፍቱአቸዋል። ምክንያቱን አልወቀው እንጂ ወያኔዎች ከፍተኛ ውጥረት ላይ ናቸው። ያገኙትንም ሁሉ እያፈሱ ወደ ትግራይ ማጉዋጉዋዝ ጀምረዋል:: 'ሁሉም ነገር ወደ ጦር ግምባር' የሚለውን የደርግ መፈክር እያስታወሰኝ ነው::

አየር ሃይልም ከክተት አዋጁ ጀምሮ በአስቸኩይ ለውጊያ ዝግጁ እንዲሆን ትእዛዝ የደረሰው በመሆኑ እኔም ከስልጠና ስኳድሮን ወደ ተዋጊ ሚግ 23 ቦምብ ጣይ ስኳድሮን ተዛውሪያለሁ::

ሁሉም በራሪ መኖሪያ ቤቱን ለቆ ደብረ ዘይት በሚገኘው የአየር ሃይል መኮንኖች ክበብ እንዲኖር በወጣው ትእዛዝ መሰረት ጠቅልሎ ገብቱአል። እኔም ከአዲስ አበባ መኖርያ ቤቴን ለቅቄ ደብረ ዘይት ከትሚያለሁ::

ጠዋት የስልጠና ስኳድሮን፣ ከሰአት በኋላ ደግሞ ከተዋጊ ስኳድሮን ጋር መደበኛ ተግባሬን በማከናወን ላይ ነኝ::

በአበሻ ግንቦት 27 ቀን 1990፣ በፈረንጆቹ ደግሞ ጁን 5 1998 ነው:: በጠዋቱ የስልጠና በረራዎችን አከናውኜ ከሰዓት በኋላ ደግሞ የውጊያ ስኳድሮን ሚግ 23 አውሮፕላንን የውስጥ አካል የፋሚላራይዜሽን (ትውውቅ) የክፍል ውስጥ ትምህርት እየወሰደኩኝ ነው ::

በአበሻ ከቀኑ 11 ሰዓት ይሆናል፣ በፈረንጆቹ ከሰዓት በኋላ 5 ሰዓት::

ሻለቃ በሪሁ የተባለ በአየር ሃይል የመከላከያ ሴኩሪቲ ሰራተኛ ለብርቱ ጉዳይ እንደሚፈልገኝ ይነግረኛል:: ትምህርት ላይ ነኝና እንደጨረስኩ እንደምንነጋገር ተስማምተን ውጪ ይጠብቀኛል::

ሻለቃ በሪሁ ኪዳነ ማለት ከአየር ሃይሉ ዋና አዛዥ ጀነራል አበበ ተ /ሃይማኖት (የበረሃ ስሙ 'ጆቤ') ጋር በቅርብ ከሚሰሩ የትግራይ ተወላጆች መካከል አንደኛው ነው:: ከመከላከያ ዋናው መሥሪያ ቤት ጋር የተያያዘ የደህንነት ሥራ ሲሰራ የኖረ ሲሆን፣ አየር ሃይልም ከመጣ በኋላ ያንኑ የጆሮ ጠቢነት ሥራን የሚያከናውን ነው::

እግረመንገዱን ግን በአየር ሃይል የበረራ ት /ቤት የበረራ ሙያ ሥልጠና እንዲያደርግ ተፈቅዶለት፣ በመጀመርያ ደረጃ የበረራ ስኳድሮን ውስጥ ተመድቦ በችሎታ ማነስ ከበረራ ሙያ የተባረረ ሲሆን፣ ለወያኔዎች በሚሰጥ ልዩ ችሮታ ብቻ በሄሊኮፕተር ስኳድሮን አዛዥ

ሆኖ ተመድቦ እየሰራ ያለ ነው::

እኔና አንድ የሥራ ባልደረባዬ የክፍል ውስጥ ትምህርታችንን ጨርሰን ስንወጣ በሪሁን ባለማግኘታችን አንዷት ለስኳድሮናችን የተመደበች መኪና እያሽከረከርኩኝ በቀድሞው ስያሜው የጀግኖች አምባ፣ በወያኔዎች ዘመን ግን የመከላከያ ኢንጂነሪንግ ተብሎ ከሚጠራው ቅጥር ግቢ ለቀን ስንወጣ፣ በሪሁ ከኋላ በከፍተኛ ፍጥነት እያሽከረከረ ይደርስብኝና በምልክት ካስቀመኝ በኋላ፣ ወደ እኔ በመቅረብ ለከፍተኛ የሥራ ጉዳይ እንደፈሚልገኝና እርሱ በያዛት መኪና አብረን እንድንሄድ በጠየቀኝ መሰረት የያዝኳትን መኪና ከጎኔ ለነበረው የሥራ ባልደረባዬ ሰጥቼ በበሪሁ መኪና ወደ ዋናው የአየር ሃይል ግቢ አመራን::

በመንገዳችን ላይ ግን ሱዳን ኤርትራን ደግፋ ልትወረን ጦሯን ወደ ድንበር እያስጠጋች ነውና፣ የኢትዮጵያንና ሱዳንን ወሰን የሚያካልል ለበረራ የምንጠቀምበትን ማፕ (ካርታ) ከእኔ ቢሮ ፈልጌ እንዳገኝለት የነገረኝ ታሪክ እውነትነት ሊኖረው እንደሚችል ባልጠራጠርም ከእኔ ቢሮ ማፕ መፈለጉ ግን አልመሰልህ አለኝ::

ይህንን ለሚያክል የአገር ጉዳይ በዚህ ላይ በሪሁን ለሚያክል ምርጥ የወያኔ ካድሬ፣ የአየር ሃይሉ የኤሪያል ፎቶ ሴክሽን (ክፍል) በሰፊው ክፍት ሊሆን እንደሚችል ጥርጣሬ አልነበረኝም። ማፑም ከእኔ ቢሮ ይልቅ እዝያው ፎቶ ሴክሽን እንደሚሻል ግልፅ ነው::

ይህንን በአእምሮዬ እያመላለስኩ ወደ ቢሮዬ ደረስን:: እኔ ካርታውን ስፈልግለት በሪሁ ግን ሥልክ በመደወል ተጠመደ:: እዚያ ይደውላል፣ እዚህ ይደውላል:: ሻለቃ አብርሃመንጂስን ለማግኘት ይጥራል::

ሻለቃ አብረሃ መንጂስ ደግሞ የአየር ሃይሉ የደህንነት ክፍል ሃላፊ ሆኖ የሚሰራ ወያኔ ነው። እርግጠኛ ነኝ የትምህርት ደረጃው ኤለመንተሪን ያጋመሰ እንኳ አይደለም:: ግን ሃይለኛ ነው። ነገር ማነፍነፍ ይችልበታል፣ ከማይመቹኝ መንጋ የወያኔ ካድሬዎች ውስጥ ቁጥር አንዱ ነው ::

በሪሁ በዚህ ከሥራ ሰዓት ውጪ ቢሮዬ ድረስ ይዞኝ መጥቶ አብረሃን ለማግኘት በሥልክ መጠመዱ ግራ አጋባኝ:: እንደነገረኝ ከሆነ የፈለገኝ ለብርቱና አስቸኳይ ጉዳይ ነው፣ ታድያ ወደ ሌላ ማተኮሩ ምን የሚሉት ነው? ለነገሩ ወያኔዎች የአገር ይሁን የግል ጉዳይ መች ያስጨንቃቸዋል? እኔ ግን አንዴ ካርታ ፈልግልኝ ብሎኛልና ፈልጌ አምጥቼ ጠረጴዛው ላይ አስቀመጥኩለት:: በሪሁ ዞር ብሎም አላየው:: ይመስለኛል አበረሃን በሥልክ አግኝቶት ተነጋግረዋል:: ንግግራቸው በትግሪኛ በመሆኑ ሙሉ ለሙሉ አይገባኝም። እንድፈልግለት ጠይቆኝ ያገኙሁለትን ካርታ ዞር ብሎም ሳያየው እዚያው ጠረጴዛ ላይ እንደተወው እንውጣ ብሎኝ ከቢሮዬ ወጣ ስንል አብረሃ መንጂስን እዚያው እቢሮዬ ደጃፍ ላይ ግጥምጥም አልን::

ዙርያውን ብቃኝ ማንንም ሰው ማየት አልቻልኩም፣ መኪናም በአካባቢው ዝር አላለም፡ ታድያ በምን እዚህ ድረስ መጣ ብዬ ተገረምኩ። ምክንያቱም የእኔ ቢሮ የሚገኝበት የበረራ ት/ቤት ከዋናው ጠቅላይ መምሪያ የ 3 እና 4 ኪ /ሜ እርቀት ላይ ነው።

ወዲያው ግን በበሪሁ መኪና ሆነን ጉዞ ጀመርን።

በሪሁ ያሽከረክራል፣ እኔ ከጎኑ ተቀምጫለሁ፣ አብረሃ ከኋላ ተሳፍሯል። በቀጥታ ሻለቃ አመዴ ወደሚባለው ሌላው ትግሬ ባለሥልጣን ቢሮ አመራን።

አመዴ ማለት የበረሃ ሥሙ ነው። ትክክለኛ ሥሙ ግን ሲሳይ በላይ በመባል ይታወቃል። በእድሜው ገፋ ያለ፣ በትምህርቱ ግን ከ 5ኛ ክፍል ያልዘለለ፣ የራሱ ሃሳብ ካልሆነ በስተቀር የሌላን ሰው ሃሳብ በፍፁም በበጎ የማያይ፣ ጅላ ጅል መሥሎ ግን አስቸጋሪ ሰው ነው። አቅሙን አያውቅም።

ቢተው በላይ የሚባለው የወያኔ ቁንጮ (የደቡብ ኢትዮጵያ ህዝቦችን መንግስት ከአባተ ኪሾ ጀርባ ሆኖ ሲያስተዳድርና ሲገዛ የኖረ፣ በኋላ ግን ከመለስ ጋር ተጋጭቶ በእሥር ሲማቅቅ የነበረው) ታድያ አመዴ የዚህ ቱባ ባለሥልጣን ወንድም ነው። በዚህም ምክንያት ይመስላል አመዴ አየር ሃይል ውስጥ እንዳሻው ይፈልጣል ይቆርጣል። ትልቁን የአየር ሀይል ኦፐሬሽን መምሪያንም ያዛል። በተጨማሪም እንደ በሪሁ ሁሉ የበረራ ሥልጠና እንዲወስድ ተፈቅዶለት በረራን ሞክሯል። ይሁን እንጂ እጅግ ደካማ በመሆኑና እድሜውም ተጨምሮ በአየር ሃይሉ ታሪክ ታይቶም ተሰምቶም በማይታወቅ የችሎታ ማነስ ሥልጠናውን እንዲያቆም ቢደረግም ከፍተኛ ረብሻ ፈጥሮ ከበረራ ይስቆሙትን የበረራ አስተማሪዎችን ቂም ስቅል ሲያሳይ የነበረ ነው።

ታድያ በሪሁና አብረሃ እኔን ይዘው እዚሁ የኦፐሬሽን መምሪያ ሃላፊ ነኝ ከሚለው አመዴ ቢሮ ጎራ ለማለት እኔን መኪናዋ ውስጥ እንድጠብቃቸው ነግረውኝ ወደ ውስጥ የዘለቁት።

ጊዜው እየመሸ ነው። ጠዋት ነው በማለዳ ከቤቴ የወጣሁ ነኝ። ደካክሞኛል። ቶሎ በጊዚያዊነት ወደ ተሰጠችኝ የአየር ሃይል መኮንኖች ክበብ መኝታ ቤቴ ቢያደርሱኝ ጓጉቻያለሁ።

በሪሁና አብርሃ አመዴ ቢሮ ቆይተው ከዚያም ወደ አየር ሃይሉ ዋና አዛዡ ጀ/ል አበበ ተ/ሃይማኖት ቢሮ ገቡ። እኔም የአካል ዝለቱ ሥለ በረታብኝ እዚያው መኪናዋ ውስጥ ወንበር ላይ እራሴን ጋለል አድርጌ እንደማንቀላፋት እያደረገኝ ነው። ረዥሙና አድካሚው የጦርነት ወሬ የሚናፈስበት ቀን አድክሞኛል።

የአየር ሃይሉ ዋና አዛዥ አበበ ተ/ሃይማኖት በበረሃ ሥሙ 'ጆቤ' በመባል በሰፊው ይታወቃል። እብሪተኛ ነው። ደርግን በማሸነፋቸው ከፍተኛ እብጠት ካበጡት የወያኔ የጦር መሪዎች አንደኛው ነው። እሱ ያለው ነገር ሁሉ ተፈፃሚነት ያገኛል እየተባለ ይወራለታል። በዙሪያው ያሉ ረዳቶቹ ሲሶ የመንግሥት ሥልጣን አለው ብለው ያምናሉ። የቀድሞ የአየር ሃይል ከፍተኛ መኮንንችን፣ በራሪዎችን፣ ባለሌላ ማዕረግተኞችን፣ ሴት ወንዱን ሁሉ ቁጭ ብድግ ያሥደርጋል። እሱ የሚናገረው ቃል የእግዚአብሄር ቃል አይነት እንደሆነች መወሰድ ከተጀመረ ውሎ አድሯል።

እዚያችው መኪና ውስጥ ደገፍ እንዳልኩ የመኪናው በር ሲከፈት አይኔን ገለጥ አድርጌ

ስመለከት በሪሁና አብረሃ ተያይዘው መተዋል፣ ቀኑም መጨላለም ጀምሯል። ወደ መኝታ ቤትህ እናድርስህ ብለውኝ መኪናዋን በሪሁ ሲያንቀሳቅስ የእፎይታ ረዥም ትንፋሽ ተነፈስኩ።

ገና መንገድ እንደጀመርን አብረሃ ከኋላ ተቀምጦ ሲጋራ አቀጣጠለ። ከወያኔዎቹ ብሽቅ ባህርይ ውሥጥ ለሰው ሥሜት ደንታ ማጣታቸው ነበር። መኪና ውስጥ፣ ምግብ ቤት ውስጥ የትም ቦታ ያጨሳሉ። ለእነርሱ ሁሉም ሥፍራ ምንም የማድረግ ፈቃድ አለን ብለው ጭንቅላታቸውን አሳምነውታል።

መኪናው ውሥጥ መጨሱ አልተመቸኝም። ከድካም ጋራ ተዳምሮ የሲጋራው ጢስ አቅለሸለሸኝ።

ድንገት እንኳ ሰምቶኝ ሲጋራውን መኪና ውስጥ ማጨሱን እንዲያቋርጥ እንዳልነግረው በረዥም የሬድዮ ግንኙነት ተጠምዷል። አብረሃ እርጋታ አይታይበትም። ለነገሩ በተፈጥሮው ቀዥቃዣ ነው። ሰውነቱ እላዩ ላይ ያለቀ ጣዕረ ሞት። አይኖቹ ጉድጓዳቸው ውሥጥ እንኳ ሆነው ተጠራጣሪና ያለማቋዋረጥ ወዲያ ወዲህ ያማትራሉ። ምላሱ መቼም አይጣል ነው። በዚህ እየሞተ ባለ ሰውነቱ ላይ ሲጋራ!

እንዴ በሬድዮ ሌላ ጊዜ ደግሞ ከበሪሁ ጋር ያወራሉ። ወሪያቸው እኔን ያገለለ የትግርኛ ቋንቋ በመሆኑ ከሲጋራው በላይ አስጨንቆኛል። ባዕድነትም፣ ብቸኝነትም ዋጠኝ።

በወሪያቸው መሃል ሲጋራውን ላስቀመው ወደ አብረሃ ዞር ስል፣ ከጨረሳት ሲጋራ ላይ አዲስ ሲጋራ ሲለኩስ ደረስኩበትና ተሥፋ ቆርጬ ያሰብኩትንም ሳልናገር ከዞርኩበት ተመልሼ ወደ ፊት ለፊቴ በመዞር ተስተካክዬ ተቀመጥኩ። ይሁን እንጂ በዚህ ዓይነት ብዙ መጓዝ አልቻልኩም። ሁኔታው ሁሉ እየከነከነኝ በመምጣቱ፣ በተጨማሪም የሬድዮ ግንኙነቱ፣ በማይገባኝ ቋንቋ መጫጫኋቸው ስለበረታብኝ ተመልሼ ወደ አብረሃ አቅጣጫ እንደገና ዞሬ ስመለከት፡ እኛ ከአለንባት መኪና ውሥጥ ሆኖ ከኋላ ከሚከተለን መኪና ጋር ምልክት ሲሰጣጥና ሲነጋገር ደረስኩበት።

አንዳች ነገር ሰውነቴን ውርር አደረገኝ። አሻግሬ ከኋላ የሚከተለንን መኪና ስመለከት ደብዛዛ ቢጫማ ቀለም ያለው ቶዮታ ላንድ ክሩዘር ነው ።

እስከ አሁኗ ደቂቃ ድረስ የደከመ አካሌን እረፍት እንዳያደርግ ለምን ያንገላቱታል በሚል አጉል ግድየለሽነታቸው ቅር ሲለኝ አመሸሁ እንጂ አንዳች አደገኛ ነገር እየተፈፀመ መሆኑን አልተጠራጠርኩም ነበር። እርግጥ ነው እኔን ያገለለው የትግሪኛ ቋንቋ ንግግራቸው፣ የሬድዮ ግንኙነቱን ጨምሮ ባዕድነት እንዲሰማኝ አድርጎኛል። ድሮም ቢሆን እኔ የእነሱ እንዳልሆንኩ ሁሉ፣ እነሱም የእኔ ያለመሆናቸውን ስለማውቅ ባእድነቴን ተቀብዬዋለሁ።

የአብረሃ ከሚከተለን መኪና ውሥጥ ካሉ ሰዎች ጋር በምልክት መነጋገሩ፣ በዚህ እየመሸ ባለ ሠዓት እነዚህ ሁለት ሰዎች መካከል መገኘቴ፣ የሬድዮ ግንኙነቱ፣ በአጠቃላይ ከእኔ ጋር አንድም የጋራ የሆነ ጨዋታ በመካከላችን ያለመነሳቱና ከሁሉም በላይ ግን ከእኔ ቢሮ ማፕ (ካርታ) ፈልጎ ቢሮዬ ከደረስን በኋላ ግን የማፑ (የካርታው) ሥም ያለመነሳቱ፤ ሁሉንም

በአንድ ጊዜ ስመዝነው አደጋ መስል ነገር ውሥጥ እሆን ያለሁት? ከማለት ያለፈ ብዙም አልተጠራጠርኩም።
በሰላም ሥራውን ሰርቶ የሚውልን ሰው በሠላም ወደ ማረፊያው ለመመለስ የሚከለክለው ሰው እንደማይኖር እርግጠኛ ሆንኩ። ነገር ግን የሆነ ነገር ደስ አልልህ አለኝ።

ይህንን እያሰላሰልኩ ባለሁበት ቅጽበት ሻለቃ አብረሃ ከኋላ ወንበር ተቀምጠ እንዳለ ከደብረ ዘይት ወደ ምዕራብ አቅጣጫ 8-10 ኪ/ሜ ላይ ወጣ ብላ ወደምትገኘው ዱከም ወስዶ እራት ሊጋብዘን እንደሚፈልግ ድንገተኛ ሃሳብ ይሰንዝራል። እኔ መቼም ከነዚህ ሰዎች ጋር እራት የሚያገባብዝም ሆነ አብሮ የሚያስመሽ ጓደኝነትም ሆነ ቅርርብ የለኝም፤ ታድያ የምን እራት ግብዣ እንደሚያወራ አልገባህ አለኝ። ስለዚህም እኔ እራት መብላት እንደማልፈልግና ባይሆን እኔን ወደ መኝታ ክፍሌ አድርሰውኝ እነሱ ለእራት እንዲወጡ ሃሳቤን ገለፅኩ። ሁለቱም መልስ አልሰጡኝም። በዚች ቅፅበት ወደ ዱከምና መኮንኖች ክበብ መገንጠያ (በቀለ ሞላ ሆቴል) ጋ ስንደርስ መኪናዋን እያሽከረከረ ያለው በሪሁ እራት አብሪያቸው መብላት ያለመፈለጌን ትኩረት ሳይሰጠው ወደ መኮንኖች ክበብ ከማቅናት ይልቅ ቀጥታውን የዱከምን መስመር ይዞ ፍጥነቱን ጨምሮ ተፈተለከ። አሁን በእርግጥ ቅር ተሰኘሁ። ሰውነቴም ተጨነቀ። ምንድነው ነገሩ? የሚለው ጥርጣሬዬም በረታ።

በሪሁ ሃሳቤን ለመስረቅ ይመስላል ፍጥነቱን እየጨመረ አደገኛ አነዳድ መንዳት ጀመሯል። ወደ ኋላ ዞሬ ስመለከት ከኋላ የሚከተለን መኪና አብሮን ፍጥነቱን ጨምሮ ጭራችንን ይዞ ይከተለናል። አብረሃ አይኑን አያርገበግብም። ብቻ አፉን ከፍቶ በላይ በላዩ እየተነፈሰ ሲጋራውን ቶሎ ቶሎ ይሰባል። ወደ እኔ አቅጣጫ አይመለከትም። አይኑን ከአይኔ ያሸሻል።

በዚህ ሁኔታ ላይ እያለን የደብረ ዘይትን ከተማ እየለቀቅን ዱከም ከተማ መዳረሻ ላይ ወደ አለው ሰው አልባ ጭር ያለ ሜዳ ላይ ደረስን። ከሁሉም በላይ አካባቢው ጨለማ ወርሶታል። ወደ መሃል አካባቢ ስንደርስ ደግሞ አብረሃ ሌላ ጥያቄ አመጣ።
መፀዳዳት እፈልጋለሁና መኪናውን አቁምልኝ ብሎ በሪሁንን ይጠይቃል። (ይህንን ንግግር ለመጀመሪያ ጊዜ በአማርኛ ሲጠቀም)።

ወደ ዱከም መንደሮች ለመግባት ጥቂት በቀረችን እርቀት ላይ ሆኖ ሜዳ ላይ የመፀዳዳት ፍላጎቱ አልዋጥልህ አለኝ። መኪናዋን እያሽከረከረ ያለው በሪሁ ግን መኪናዋን ለማቆም ፍጥነቱን እየቀነሰ ከመንገዱ ቀኝ ጠርዝ ላይ ሲያቆምና ከኋላችን ይከተለን የነበረው መኪና እኔ በተቀመጥኩበት ቀኝ ጠርዝ በኩል ሙሉ ለሙሉ እይታዬን ከልሎ ሲቆም እኩል ሆነ። በፍጥነትም አራት ሰዎች ከቀኝ ከቆመው መኪና ውስጥ ዘለው በመውረድ እኔ በተቀመጥኩበት በኩል ያለውን በር በመክፈት በትግርኛ መጯጯህ ያለበት ትግል ቢጤ ግብግብ ከመፈጠሩ በስተቀር ብዙም ትዝ የሚለኝ ነገር የለም።

ከሄድኩበት ሰመመን አይነት ነገር ስነቃ፣ በመኪና ውስጥ እየተጓዝኩ መሆኔን ቀጥሎም ሰዎች በትግሪኛ ቋንቋ እንደሚያወሩ ተሰማኝ። አካባቢዬን ለመቃኘት አይኔን ለመግለጥ ብሞክር ምንም ለታየኝ አልቻለም። አይኔ በአንዳች ነገር ተሸፍኗል። እጅግ ደነገጥኩኝ። አይኔን የሸፈነውን ነገር ለማስለቀቅ ብሞክር እጆቼን ማንቀሳቀስ ተሳነኝ። ሁለቱም እጆቼ የፊጢኝ

ታስረዋል። ድንጋጤዬን መቆጣጠር ስለአቃተኝ ድምፅ አውጥቼ ጩሀኩኝ። የመኪናው ወለል ላይ እንዳስተኙኝና የመኪና መሸፈኛ ሸራ ነገር እንዳለበሱኝም አስተዋልኩ።

ደጋግሜ ጩሀኩ። ዝም እንድል በማስጠንቀቂያ አይነት ቃና ተነገረኝ። ምን እንዳጠፋሁና ወዴትስ እየወሰዱኝ እንደሆነ ደጋግሜ ጠየቅሁ። "ዝም ጥሩ" የሚል አማርኛ ሆኖ ትግሪኛዊ ዘዬ በያዘ አነጋገር መልስ ተሰጠኝ "ሱቅ ዕቡቅ" መሆኑ ነው በትግሪኛ። አማራጭ አልነበረኝምና ዝም ማለትን መረጥኩ ። ያላቋረጠ የሬድዮ ግንኙነት በትግሪኛ ቋንቋ ያደርጋሉ። አልፎ አልፎ መኪናው ሙሉ ለሙሉ ይቆማል። ከተወሰነ ደቂቃ በኋላ ግን ያለበሱኝን ሸራ መሰል ነገር ከላዬ ይገፉና እንድነሳ ትዕዛዝ ይሰጡኛል። እጅ እግሬ በመታሰሩ ግን አልቻልኩም። በኋላ ግን በሁለት ሰዎች ግራና ቀኝ ተደግፌ ተነሳሁ። እንደያዙኝም ከመኪናው አወረዱኝ። አይኔ ተሸፍኗልና ዙሪያዬን መማተር አልቻልኩም። ግራና ቀኝ እንደተደገፍኩ መራመድ ጀመርን። የሆነ በር ሲከፈት ይሰማኛል::

በሩን እንዳለፍንም ደረጃ ነገር ላይ ቁልቁል ወረድን። ከዚያም በድጋሚ አንድ በር ከፍተው ወደ ውስጥ ገፈተሩኝ። ሚዛኔን ስቼ በፊት ለፊቴ ዥው ብዬ ወደቅሁኝ። ቀጥለው ግን የአይኔን መሸፈኛ ፈቱልኝ። ወዲያው ግን በሩን ዘግተውብኝ ከውጪ ሲቆልፉት ተሰማኝ። ዛሬ ድረስ የዚያች ክፍል በር አዘጋግ ድምፅ ጆሮዬ ላይ ያስተጋባል። የገደል ማሚቶ ያጀበው የከባድ የብረት በር ድምፅ።

ዙሪያዬን ለማስተዋል ሞከርኩኝ፤ ድቅድቅ ጨለማ ዙሪያዬን ውጦኛል። ምናምኒት ጭላንጭል ለምልክት አትታይም። ደንገጥሁ፤ ጭንቀት በአንድ ጊዜ ወረሰኝ።

የት ይሆን ያመጡኝ? እጅ እግሬንስ ማሰር ለምን አስፈለገ? ምን ጥፋት አግኝተውብኝ ይሆን? እንደዚህ የሚታሰር ሰው መጨረሻው ምን ይሆን? ጭንቅላቴ ጥያቄ በላይ በላዩ ያፈልቅ ጀመር። ለአንዱም ግን መልስ ማግኘት አቃተኝ።

ውልደቴ አዲስ አበባ ይሁን እንጂ እድገቴ ሙሉ ለሙሉ ደብረ ዘይት ነው። እዚያው አየር ሀይል ደጃፍ ላይ አየር ሀይሎችን እያየሁ አደግሁ፤ ከዚያም እዚያው አየር ሀይል ተቀጠርኩ። አለቀ። ወደ ግራ ወደ ቀኝ የሞከርኩት ነገር የለም።

በ 1983 ዓ.ም. ለበረራ ሙያ ወደ ቀድሞዋ ሶቭየት ህብረት ለስልጠና ስላክ የነበረኝ ደስታ ወሰን አልነበረውም። ተስፋዬ ሁሉ እሩቅና ጥልቅ ነበር። ከአመታት በኋላም አንድ የስልጠናና አንድ የውግያ አውሮፕላን የበረራ ትምህርቴን አጠናቅቄ ወደ አገሬ ስመለስ ከአሁን በኋላ የአገር ሀብት ነኝ ብዬ ነበር። ብዙ ወጪ ወጥቶብኛል!።

በተፈጥሮ ባህሪዬም ጠንቃቃ ሊያሰኝ የሚችል ቁጥብ ብሆንም፤ ከጓደኞቼና በአጠቃላይ የስራ ባልደረቦቼ ጋር ስቆ ተጫውቶ ከመዋል በስተቀረ ወንጀለኛ ወንጀል ደፍሮ የሚሰራ ልብ የለኝም። አደገኛ የሚባል ስብዕናም አልተላበስኩም።

ወያኔ አገሪቱን ተቆጣጥሮ የአየር ሀይልን በረራ ት /ቤት "ሀ" ብሎ ስራውን ሲጀምር በበረራ አስተማሪነት አገለግያለሁ። እያደርም እስከ ሃላፊነት። የምሰራው ለወያኔዎች ሳይሆን፣

ለኢትዮጵያ ነው ብዬ አስብ ነበር። እያደር ግን የአንድን ብሄር ብቻ መርጠ ወደ በረራ ስልጠና የማምጣቱ አካሄድ ባይዋጥልኝም፤ ሙያዬን ገና "ሀ" ብዬ መጀመሬ ነበርና እስኪ ትንሽ ልሥራ፤ ነገሮችም ይቀየሩ ይሆናል በሚል ተስፋ ቀናቶች ተቆጠሩና አመታትን ወለዱ። ዛሬ ዛሬ ግን ከወያኔዎች ጋራ ውዬ ባደርኩባቸው ጊዚያቶች አገሬንና ህዝቤን ከድቼ የነበረ ዓይነት ስሜት ይሰማኛል።

እዚህ ጨለማ ቤት ውሥጥ ሆኜ በሰከንድ ውሥጥ ከውልደቴ እስከዚህች ደቂቃ ድረስ ያለችውን ጊዜ በአይነ ህሊናዬ ዳሰስኩት። ከፍርሃት በላይም ሃዘን አጥንቴን ዘልቆ ተሰማኝ።

እስርን በበረራ ተማሪነት ዘመኔ ከጓደኞቼ ጋር የዲሲፕሊን ጥፋት አጥፍተን ስንገኝ ከእነጓደኞቼ ለአንድ ቀን ወደ ከተማ እንዳንወጣ የመጠበቅ አይነት በአንድ ቦታ እንውላለን፣ እናድራለን ። ያንን ታድያ እሥር እንለው ነበር።

ዛሬ ግን ሰማይ የተደፋብኝ ያክል ተሰማኝ። ከሰላማዊ ህይወቴ በአንድ ጊዜ ድቅድቅ ጨለማ ውሥጥ የፊጠኝ ታስሮ መገኘት ምን ይባላል?

ለምን ያክል እዚህች ጨለማ ክፍል ውስጥ እንደቆየሁ መገመት ቢያቅተኝም፤ እዚያው የቆምኩበት ሳሰላስል ሌሊቱ ተገባድዋል። እርግጠኛ ነኝ ከምድር በታች የተሰራች ክፍል ውስጥ ነኝ። ቀስ በቀስ ውርጭ መሰል ቅዝቃዜ ተሰማኝ።

ጠዋት ከቤቴ ስወጣ የግንቦት ጀንበር ክርር ብላ ታቃጥል ነበርና ጃኬት እንኳ አልደረብኩም። ከውስጥ ከአንዲት ስስ ካኒተራ በስተቀር ከላይ የበረራ ቱታ ነው የለበስኩት። ቅዝቃዜው ጀርባዬን እየጨመደደኝ ቢመጣም ደንታ አልነበረኝም። እግሬን ድንዝዝ ብሎኝ ለረዥም ሰዓታት መቆሜን ይነግረኛል። ከአንዲት ቦታ በፍፁም አልተንቀሳቀስኩም። ጭንቅላቴ ሊፈነዳ ደርሷል ።

ጫማዬን፣ ቀበቶዬን አስወልቀውኛል። በኪሴ ውስጥ የነበረች ብጣሽ ወረቀት እንኳ አልቀረችም። ሰዓቱ ስንት እየሆነ እንዳለም መገመት በፍጹም አልቻልኩም። ለነገሩ ግድም አይሰጠኝም። የእኔ ጭንቀት ምን ያደርጉኝ ይሆን ነው።

በደርግ ዘመን የወጣቶች የእስር ቤት ውስጥ ድብደባ በእራሴ ላይ ባይደርስም በቅርብ እያየሁትና እየሰማሁት ነው ያደግኩት። የፈለጉትን ያድርጉኝ፤ ብቻ እንዳይደበድቡኝ ነው ፀሎቴ።

ሰው የት እንደገባሁ ያውቅ ይሆን? ከሁሉም በላይ እናቴና ፍቅረኛዬ ታወሱኝ። በይበልጥ እናቴ የልብ ህመምተኛ ናት። መድሃኒት ለአንዲት ቀን አይደለም ሰዓቱን እንኳ ብታሳስት ህይወቷ አደጋ ላይ እንደሚሆን በሀኪሞች ተነግሯታል። ትንሽ ነፍሷ እንዲቀይልኝ እማላደርገው ነገር የለም። አሁን ታድያ ምን ይውጣት ይሆን? የእኔን መሰወር ሰምታ የመድሃኒት መውሰጃ ሰዓቷን መከታተል ታቆም ይሆን ? ለህይወቷስ መጥፋት እኔ ሰበብ እሆን ይሆን? በጭንቀት እራሴ ዞረ።

ይህንኑ በማሰላሰል ብቻ ከአንድ ቦታ በፍፁም ሳልንቀሳቀስ ለረዥም ሰዓታት ቆምኩ። በመጨረሻ ግን የሆነ መስኮት ነገር ተከፍቶ ወዲያው በፍጥነት የመዘጋት አይነት ድምፅ ተሰማኝ። ወደ ውስጥ የገባ ነገር እንደሌለ በማዳመጥ አረጋገጥሁ። አልፎ አልፎ የኮቴና የመንጓጓት ድምፅ ይሰማኛል። ወዲያው ግን እረጭ አለ። እግሬን በማንቀሳቀስ ትንሽ ወዲህና ወዲያ እንዳልል እንኳ ምን ታይቶኝ? ድንግዝግዝ ያለ ጨለማ ወርሶኛል። ከአሁኑ ሞቴን መረጥኩ። ሊመጣ የሚችለው መንገላታት ከአሁኑ አሳሰበኝ።

በእርግጥ ምግብ ከቀመስኩ 24ሰዓት ሳይሆነኝ አይቀርም። እያቅለሸለሸኝና እያጥወለወለኝ ነው። አሁን አሁን ያለሁበት ክፍልም ሽታ እንዳለው እየታወቀኝ ነው። ቀስ እያልኩም ከምናምን ጋራ እንዳልጋጭ እጄን ወደፊት ዘርግቼ ለመራመድ ሞከርኩ። እግሮቼ በአንድነት ተያይዘው በሰንሰለት ታስረዋልና በእግሬ ጣቶች መሬቱን እየቆነጠጥኩ ለመንሸራተት መሞከር እንጂ መራመድ የማይታሰብ ሆነ። እንደምንም እየተንፏቀኩ ግድግዳ ጋ ደረስኩ። ወደ ግድግዳው በተጠጋሁ ቁጥር ግን ሽታውና ክርፋቱ ባሰብኝ። ይሁን እንጂ በታሰሩት ሁለት እጆቼ ግድግዳውን እየዳሰስኩ ዙርያውን ለመቃኘት ሞከርኩ። ከባድ ነው። መነቃነቅ አቃተኝ። በመቆም ብዛት በደነዘዘው እግሬ የትም መድረስ አልቻልኩም። ተሥፋ መቁረጥ ግን አልፈለኩም። መዳሰሴን ቀጠልኩ። ያለሁባት ክፍል እጅግ ጠባብ ናት። ግድግዳው ብሎኬት ዓይነት ይሰማኛል። የተፈረካከሰ ግድግዳ ነው። መዳሰሴን ቀጠልኩ። ድንገት ጀሪካን ነገር እግሬ ነክቶ ተደፋ። ፈሳሽ ነገር ነው። እጅግ መጥፎ ሽታ አለው። ሽንት መሆን አለበት። የተደፋውን ጀሪካን ለማንሳት አልቻልኩም። በአንድ በኩል ግማቱ፣ በሌላው ደግሞ እግሬ መታሰሩ ለማጎንበስ ሚዛኔን መጠበቅ አቃተኝ። ምንም ማድረግ አልችልም። የፈሰሰው ግማት ላይ በእግሬ መንሸራተቱን ቀጥያለሁ። የብረት መዝጊያ ነገር ነካሁ። በሩ መሃል ላይ ደግሞ ትንሽ መስኮት ነገር ያለው ይመስለኛል።

እቃ ማስቀመጫ ትንሽ መደርደሪያ ነገር አለው። ኩባያ ነገር ከተቀመጠበት በእጄ ነክቼው ተደፋና መሬት ሲሚንቶው ላይ ሲወድቅ አገሩን በጩሀት በጠበጠው። ክው ብዬ ደነገጥኩ። ያልጠበቅኩት ድምፅ ነበርና እኔኑ መልሶ አስደነገጠኝ። ሁኔታውንም እስከማገናዘብ የልቤ ምት ጨመረ።

እንዲሁ እያልኩ ያለሁባትን ክፍል በዳበሳ ጨረስኳት። እጅግ ጠባብ ነች።

ወለሉ ላይ የፈሰሰው ሽንት መሰል ነገር ግማታም ፈሳሽ ምን አልባትም እዚህች ጠባብ ክፍል ውሥጥ ሌላ የእኔ ቢጤ ይኖር ይሆን የሚለውን ጥያቄ በአእምሮዬ ውሥጥ አጫረው። በአይኔ ማየት ባልችል፣ አንዳች ኮሽታ ድምፅ በማጣቴ ብቻዬን መሆኔን አረጋገጥኩኝ። ይሁን እንጂ እስከ ቅርብ ሰዓት ድረስ ሌላ ሰው ነበረበት ማለት ነው።

ጭንቀቱና ጥርጣሬው እየባሰብኝ መጣ። ከሁሉም በላይ በደርግ ጊዜ የነበረው የወጣቶች የጅምላ ግርፊያና ግድያ ታወሰኝ ።

እጅግ አስቃቂ ዘመን ነበር። ዛሬ ደግሞ እኔም በተራዬ እዚህ አደገኛ ክስተት ደጃፍ ላይ ሳላስበው ድንገት መገኘቴ መፈጠሬን አስጠላኝ ።

እስከ አሁን ማንም ወደ እኔ የመጣ የለም። ከክፍሌ ውጪ ግን አልፎ አልፎ የመንጓጓት ድምፅ ይሰማኛል። በሃሳብ ደንዝዤ ከአንድ ቦታ ሳልንቃነቅ ተገትሬ ባለሁበት ሰዓት፤ የአለሁባት ክፍል በር ተከፈተና ባትሪ የያዙ ሁለት ሰዎች ወደ ውስጥ በመግባት ግራና ቀኝ ደግፈውኝ ወደ ውጭ እንድራመድ ትእዛዝ ሰጡኝ።
መንፈሴ መሰበር ጀምሯል። የመብላት ፍላጎት አይኑረኝ እንጂ ምግብ አለማግኘቴም አድክሞኛል። ሃሳቡ፣ ጭንቀትና ፍርሃቱ በአንድነት ተባብረው መንፈሴንም አካሌንም ስብርብር አድርገውታል። በተሰፋ መቁረጥ ዝም ከማለትና የሚሉኝን ከማድረግ በስተቀር ቃል አልተነፈስኩም።

በሁለት ሰዎች እንደተደገፍኩ ከአለሁባት ክፍል ቀጥላ ወደ አለች ሌላ ክፍል ውስጥ አስገቡኝ። ክፍሏ ጠበብ ያለች ነች። ደብዘዝ ያለ መብራት በርቶባታል። ውስጧ ንፅህናዋ የተጠበቀ አይደለም። ቆሸሽ ካለ ጠረጴዛ ጅርባ አንድ ሰው ተቀምጧል። ጥቁር ነው። ከርዳዳ ፀጉሩ የተበጠረ አይመስልም። ግዙፍ ሰውነቱና የደፈረሰው አይኑ ሰላም አይሰጡም። ምንም ሳይተነፍስ ዝም ብሎ አተኩሮ ያየኛል። ከጎኑ የቆመ ቀላ ያለ ቀጭን አጭር ሰው አለ። ሁለቱም አተኩረው ያዩኛል።
ግራና ቀኝ ደግፈው ያመጡኝ ሰዎች ውስጥ ካሉት ጋራ በትግርኛ ቋንቋ ከተነጋገሩ በኋላ ክፍሏን ለቀው ወጡ። ከበሩ አጠገብ ካለች ቆሻሻ ወንበር ላይ እንድቀመጥ ቀዩ አጭሩ ሰውዬ ምልክት ሰጠኝ። ቀጥሎም ማን እንደሆንኩ የህይወት ታሪኬን እንድነግረው ጠየቀኝ። አጠር አጠር አድርጌ ደብረ ዘይት ከተማ ማደጌን፤ አየር ሀይል መቀጠሬን፣ ለበረራ ሙያ የቀድሞዋ ሶቭየት ህብረት መላኬንና ከደርግ መሸነፍ በኋላም በበረራ አስተማሪነት እያገለገልኩና የጀት በረራ ስልጠና ስኳድሮን አዛዥ መሆኔን ሁለት ደቂቃ ባልበለጠ ጊዜ ጠቅለል አድርጌ ነገርኩት። ለተወሰነች ደቂቃ ትኩር ብለው ሰያዩኝ እኔም ምን ሊከተል እንደሚችል በመጓጓት መልሼ አይን አይናቸውን እያየሁ ሳለ አሁንም ቀድሞ ጥያቄ ያቀረበልኝ ቀዩ አጭሩ ሰውዬ እዚህ እንድመጣ ያደረገኝን ጥፋት እንድናዘዝ ይጠይቀኛል። እኔም በመመለስ እስከ አሁን ጥፋቴ ግልፅ እንዳልሆነልኝና አጥፍተሃል የምባለው ነገር ካለ ግን ቢነገረኝ ለመናዘዝ ዝግጁ መሆኔን አሳውቅሁ። ሁለቱም እርስ በእርሳቸው እየተያዩ የለበጣ ፈገግታ ተሰጣጡ። የተናገርኩትን ያለማመን ሁኔታ መግለጫ ሆኖ ተሰማኝ። አንድ ሁለት ቃላት በትግሪኛ ተነጋገሩና ያው የሚያናግረኝ የነበረው ሰውዬ "እኛ የምንነግርህ ምንም ነገር የለም እራስህ በፈቃደኝነት ብትናዘዝ የሚሻልህ ይመስለኛል፤ እምቢ ካልክ ግን ምርጫው ያንተ ነው" የሚል የማስፈራራት ቃና ባለው አይነት ተናገረኝ። ቶሎ ብዬ እራሴን ፈተሽኩ። ምን አድርጌ እንደሆነ አወጣሁ አውረድኩ ግን ጥፋት ነው የምለው ምንም ነገር አንዳልፈፀምኩ እርግጠኛ ሆንኩ። በመሆኑም እኔ ከሰላማዊ የዕለት ተዕለት ተግባሬ ላይ በማላውቃቸው ሰዎች ታፍኜ እንደመጣሁና አጥፍቻለሁ የምለው ምንም ነገር ትዝ እንደማይለኝ በእርግጠኛነት ተናገርኩ። አሁንም ሁለቱ በትግሪኛ ተነጋገሩና ከዚያም ወደ እኔ በመዞር በሰላም ሁሉንም እንድትነግረን እድል ተሰጥቶህ ልትጠቀምበት ፈቃደኛ አልሆንክም ስለዚህ የ 24 ሰዓት ጊዜ እንሰጥሃለንና ተጠቀምበት ብለው ደግፈው ያመጡኝን ሰዎች ጠርተው በተለመደው የትግሪኛ ቋንቋ የሆነ ነገር ብለዋቸው በመጣሁበት ዓይነት እግሬን የታሰርኩበት ሰንሰለት እንደልብ ስለማያራምደኝ ግራና ቀኝ ደግፈው ቀስ እያልኩ እየተራመድኩ ወደዚያች መልኳን እንኳ በእርግጥ ወደ ማላውቃት ጨለማ ክፍሌ መልሰውኝ በሩን በጆርባዬ ቆለፏት።

በእርግጥ ነገሩ ጠጠር ብሏል ማለት ነው። አንድ ነገር ግን መላልሶ ቅር ያሰኘኝ ጀመር። አገሪቷን እንደፈለጉ እያደረጉ ያሉት ትግሪኛ ተናጋሪዎች መሆናቸውን ከተረዳሁ አመታት ያለፉኝ ቢሆንም እንደዚህ ግን ሁሉንም ጉዳይ ፈላጭ ቆራጭ መሆናቸው በእጅጉ አሳዘነኝ። ኢትዮጵያ የማን ናት? እኔስ የማን እሆን ይሆን? መልስ ላገኝለት አልቻልኩም።

ድሮ ድሮ ልጅ ሆኜ ደብረ ዘይት ከተማ ከትግራይ ቤተሰብ የተወለደ የቅርብ ጓደኛ ነበረኝ። አብረን ውለን እናድራለን። አብረን አንድ ክፍል ውስጥ ቁጭ ብለን ተምረናል። እነሱ ቤት ሄጄ እበላለሁ እጠጣለሁ፤ እሱም በተራው እኛ እቤት እየመጣ ይበላል ይጠጣል። አንድም ቀን ትግሬ መሆኑ ትዝ ሳይለኝ አንድ ላይ ስራ ገብተናል።

በአየር ሀይል ቆይታዬም ውስጥ እጅግ ቅርበት ያለን፣ ለአንድ ድቂቃ እንኳ መለያየት የሚያቅተን ቤተሰቦቻቸው ትግሬዎች የሆኑ ጓደኞች አሉኝ። በሰላም እንኖራለን።

አሁን እየደረሰብኝ ባለው ሁኔታ ግን ስሜቴ ደፈረሰብኝ። ከስራ ቦታዬ እያታለሉ አቆይተው ያሳፈኑኝ ትግሬዎች ነበሩ። በመኪና አፍነው ወደዚች ጨለማ ክፍል ያመጡኝም ትግሬዎች ናቸው። ከአለሁባት ጨለማ ክፍልም እየገፉ ቢሮ መሰል ነገር ውስጥ ያስገቡኝም ትግሬዎች ናቸው። ጥፋቴን ተናዘዝ እያሉ የሚያስለፈልፉኝም ትግሬዎች።እንዴት ነው ይህች አገር ያለ ትግሬ ውላ ማደር አቃታት ማለት ነው? ይህች አገር የትግሬዎች ከሆነችስ ታድያ የእኔ አገር የት ነው?

ለምን ያክል ሰዓት አንድ ቦታ ቆሜ በሃሳብ እንደምብሰለሰል መገመት አልቻልኩም እንጂ መቀመጥ ከነመኖሩም ረስቼዋለሁ ።ጋደም እንኳ ለማለት የክፍሏን ዙርያ በዳበሳ ባስስ ምናምኒት ጨርቅ እንኳ ማግኘት አልቻልኩም።

አሁን አሁንስ ረሃቡም በቅጡ እንዳላስብ እያደረገኝ ነው። ድክምክም ብያለሁ። በዳበሳ በሩ ላይ ካለው መደርደሪያ ነገር ላይ ቁራሽ ዳቦ ነገር አገኘሁ። ለካስ በበሩ መሃል ባለችው ማሽንቆሪያ ነገር ደረቅ ዳቦ ይጥሉልኛል። ይሁን እንጂ የቤቱ ግማት እህል ለመብላት አይደለም ለመተንፈሱም ይግድ በመሆኑ እንጂ አይቻልም። አሁን ግን አማራጭ የለም። እጄ ሁሉ ቆሽሿል። በሽንቱም በዳበሳውም እንዳልነበረ ሆኗል። ግን ዳቦዋን በታሰሩት ሁለት እጆቼ መሃል ይዤ አንድ ሁለቴ በጥርሴ እየገመጥኩኝ አኝኬ ለመዋጥ ሞከርኩ። ከዚያ በላይ ግን መውሰድ አልቻልኩም። ለካስ ውሀም ያስፈልገኛል፤ ማግኘት ግን አልቻልኩም። በጥም ተቃጠልኩ።

አካሌ በመዛሉ ግድግዳ ተደግፌ ቁጢጥ አልኩኝ። ቅዝቃዜውም እየበረታብኝ መጣ። በዚህ ዓይነት እየተሰቃየሁ እያለሁ ያለሁበት ክፍል በር ተከፈተ። ወደ ውስጥ ገበተው ይዘውኝ ወጡ፤ ሽንት መሽናት እንደምፈልግ ነገርኳቸው። ነገር ግን ውስጥ ጀሪካን እንደነበረልኝ ከመጠቆም በስተቀር ያደረጉልኝ አልነበረም። በቀጥታ ከጉኔ ወደ አለች ክፍል ሊያስገቡኝ የበሩን ደፍ እንዳለፍኩኝ ሃይለኛ ቡጢ ሰውነቴ ላይ አረፈ።

ተሸከርክሬ ወደቅሁ። በኤሌክትሪክ ገመድ ዓይነት ክፉኛ ገረፉኝ፤ የጠየቁኝ ነገር የለም። እንድናገርም ምንም ጊዜ አልሰጡኝም። ውስጥ እግሬን፣ ውስጥ እጄን፣ ጀርባዬን ይገርፉኛል።

ተቃጠልኩ። በመጨረሻ ግን እራሴን ሳትኩ። ስነቃ እንደዝያው እጅ እግሬ በታሰረበት አኳኋን ወለል ላይ ተዘርሪያለሁ። እሬሳዬ እንጂ በህይወት ከዚህች ክፍል እንደማልወጣ እርግጠኛ ሆንኩ። ለሁለተኛና ለሶስተኛ ጊዜም እንዲሁ እየተሸከሙ ወስደው መፈጠሬን እስክጠላ ገርፈውና ቀጥቅጠው ይመልሱኛል። የለበስኳትን የበረራ ቱታ በላዬ ላይ ቦጫጨቁዋት። እግሬና ጀርባዬ ክፉኛ ቆሰለ። በጣም አዘንኩ፤ በጣም አለቀስኩ። ጥፋቴን እንኳ አውቄ በሆነ ኖሮ ደስ ባለኝ። ግን ምን ተገኝቶብኝ ይሆን?

የፈለገውን ጥፋት አጥፍተሃል ቢሉኝ እንኳ፣ ለዚህ ቅጣት የሚያደርስ ወንጀል የሚሰራ ልብም ስብዕናም እንደሌለኝ ለራሴ እርግጥኛ ሆንኩ። ትግሬ ይሁን ወያኔ ጠላቴ የትኛው እንደሆነ ለመለየት ተሳነኝ። ሁለቱንም ግን በጅምላ እንድጠላ ውስጤ ጥንስስ ተጠነሰሰ። ስንቱ ኢትዮጵያዊ በወያኔና በትግሬ መከላከል ያለውን ልዩነት እንዳያይ አድርገውት ይሆን? ቤት ይቁጠረው።

ከአሁን በኋላ ለእራሴ እራሴው ካልሆኩኝ በስተቀር ማንም ሊያስታምመኝም ሊያድነኝም እንደማይመጣ አረጋግጫለሁ። ስለዚህ በረሃብ ብዛት ሰውነቴ ላይ ያሉ ደምስሮች ሁሉ መንዘር ጀምረው ከፍተኛ ህመም ፈጠሩብኝ። ሆዴን ሳይሆን ንዝረቱን ማቆምና ማስታገስ ነበረብኝ። በሆዴ እየተሳብኩ በዳበሳ የማገኛትን ደረቅ ዳቦ በምራቂ እያራስኩ መቀማመስ ጀመርኩኝ ።

አሁን አሁን በቀን አንዴ ዳቦና ኩባያ ውሃ በበሩ አሸንቁረው ያስቀምጡልኝ ጀመር። ማንንም አላይም፤ እነሱም ወደውስጥ መግባት አይፈልጉም። በቀን አንድ ጊዜም እዚያው ኮሪደር መሰል መተላለፊያ ውስጥ ባልች ሽንት ቤት ውስጥ መፀዳዳት ጀመርኩ። የሚገርመው ግን የእጄንም ሆነ የእግሬን ሰንሰለት ያለመፍታታቸው ነው። በምፀዳዳበት ጊዜ እግሬ በመታሰሩ ምክንያት ሚዛኔን ጠብቄ መቀመጥ አልቻልኩም። እጄ በመታሰሩ ደግሞ ሱሪዬን መፍታት እንኳ ብችልም መልሶ ለመታጠቅ ግን ፈፅሞ የማይታሰብ ነው ። ይሄ ደግሞ እጅግ ቅስም ይሰራል ።

በዚህ ዓይነት አሰቃቂ አኳኋን በግምት ለአንድ 20 ቀናት እንደቆየሁ አንድ ቀን ከለመድኩት ሰዓት ውጪ የክፍሌ በር ተከፍቶ ሁለት ሰዎች እየተጣደፉ በመግባት ግራና ቀኝ ደግፈው አይኔን በመሸፈን ይዘውኝ በመውጣት መኪና ላይ ጭነውኝ መንገድ ቀጠልን።

ይዘውኝ የሚሄዱትን ሰዎች ቁጥራቸውን በውል ባላውቀውም ከሁለት በላይ ናቸው። ዘና ያለ ወሬ የያዙ ይመስላሉ። የሚጠቀሙት ያው የተለመደውን ትግሪኛ ነው። ልቤ እጅግ ቢፈራም የማመጣው ነገር ማለመኖሩ ተስፋ ቆርጫለሁ። አሁን እኔነቴ ብዙውን በድን ሆኗል። በልቤ እፀልያለሁ። ከውጪ የሚገባው አየር ቀዝቃዛ ነው። ያፈኑኝ ዕለት ግንቦት መጨረሻ ደረቅና ሞቃታማ እንደነበር አስታውሳለሁ። አሁን ክረምቱ እየገባ መሰለኝ። እንደ ግምቴ ከሆነ አሁን ሰኔ ሳይጋመስ አይቀርም።
እርግጠኛ ነኝ ከ 30-40 ደቂቃ በላይ ተጉዘናል። መጨረሻ ግን መኪናዋ ሙሉ ለሙሉ ቆመችና ግራና ቀኝ ደግፈውኝ ወረድኩ። ከሆነ ሰው ጋርም በትግሪኛ ተነጋግረው ወደ ሆነች ክፍል ገፍተው ካስገቡኝ በኋላ አይኔ የተሸፈነበትን ጨርቅ ገልጠውልኝ በሩን ከጀርባዬ ቀልፈው ድምፃቸው እየራቀኝ በመምጣቱ መሄዳቸውን ገመትኩኝ።

የአሁኗም ክፍሌ ጠባብ ናት። እንዲያውም ከበፊቱ በጣም የምትጠብ ይመስለኛል። ምክንያቱም በዳበሳ ስቃኛት ጊዜ አልፈጀችብኝም። ቅዝቃዜዋ ግን አይጣል ነው። ከበሩ በላይ ባለች የአየር ማስገቢያ ቀዳዳ በኩል ቀዝቃዛ ንፋስ ወደ ውስጥ ይነፍሳል። ወለሉን ስዳብስ ፎጣ መሳይ ጨርቅ ነገር ከአንደኛው ማዕዘን ላይ ተዘርግቷል። አሁን አሁን እስካልደበደቡኝ ድረስ ተመስገን ማለት ጀምሪያለሁ። ለረዥም ሰዓታት አንድ ቦታ ቆምኩኝ። ይሁን እንጂ ቅዝቃዜውን መቋቋም አቃተኝ። አጥንትን የሚሰብር ብርድ ተሰማኝ። ስለዚህም እዚያች ፎጣ መሳይ ብጣሽ ጨርቅ ነገር ላይ ኩርምት ብዬ ቁጭ አልኩኝ።

የተለመደው የዝምታ ኑሮ በአዲሷ ጠባብ ጨለማ ክፍሌ ውስጥም ቀጠለ። የሚያናግረኝ የለም። እንዲህ አጥፍተሃልም የለም። እንዲሁ ዝም ዝም ብቻ። ክፍሏ ውስጥ በእግሬ በመራመድ እንኳ እንቅስቃሴ እንዳላደርግ አንደኛ ክፍሏ ጨለማ የወረሳት ናት፤ ሁለተኛ ጥበቷ ብዙም ሊያንቀሳቅስኝ አይችልም። ከሁሉም በላይ ግን የእግሬ በሰንሰለት መታሰር ሁሉንም እርግፍ አድርጐ ከመተው በስተቀር አማራጭ እንደማይኖር ይነግረኛል።

አሁን አሁን በቀን አንድ ዳቦ ሊጥሉልኝ ከበሩ በታች በተሰራች ጠባብ መስኮት ነገር ከፈት አድርገው በፍጥነት ሲዘጓት ይሰማኛል። አካባቢዬ ሁሉ እረጭ ያለ ፀጥታ የወረሰው በመሆኑና ቅዝቃዜውም እየከበደኝ በመሆኑ ከእነ ህይወቴ የተቀበርኩ እየመሰለኝ መጣ። ይህንን ቅዝቃዜና ዝምታ መቋቋም እንደማልችል ከውዲሁ ለእራሴ ነገርኩት። አሁንም እንደበፊቱ እኩለ ሌሊት ግድም ይመስለኛል (ሰዓት መለየት በእጅጉ ጠፍቶብኛል) እዚያችው ከጠባቡዋ ክፍሌ ጐን በተሰራች ሽንት ቤት እንድጠቀም ያደርጉኛል። ባትሪ የያዙ ሰዎች ከመሆናቸው በስተቀር አንድም ጊዜ ፊታቸውን ለማየት አልታደልኩም። እርስ በእርሳቸው ሲነጋገሩ ግን የትግሪኛ ቋንቋ መሆኑን አረጋግጫለሁ።

ከዚህ አሰቃቂ መከራ ልገላገል የምችለው ግን በአንድ መንገድ ብቻ መሆኑን አምኛለሁ። ያም እራሴን ማጥፋት ብቻ።

በምን እራሴን ላጠፋ እንደምችል ግን ማግኘት አቃተኝ። ብዙ ሰዎች በቅርብ ከማውቃቸው ጭምር ጥሩ ህይወት እየነበራቸው በወጣትነት ዘመናቸው እራሳቸውን አጥፍተዋል። ታድያ ለእኔ እዚህ ጉድጓድ ውስጥ በህይወት ተቀብሮ ነፍሴ እስከምትወጣ ከመጠበቅ በስተቀር ቀይቶ ለማይቀርልኝ ሞት ከውዲሁ ስቃዬን ለማሳጠር ወሰንኩ።

እጄም እግሬም በሰንሰለት የታሰረ ከመሆኑም በላይ ይሄነው ይምለው እራሴን በቶሎ ለማጥፋት ልጠቀም የምችልበት ነገር አጣሁ። አንድ አማራጭ ግን አለ፤ ይኀውም ምግብ ማቆም ብቻ ነበር።

አንድ ቀን በጣም ሆድ ብሶኝ እያለቀስኩ ፀለይኩ። በህይወት ዘመኔ እግዚአብሄርን አስቀይሚውለሁ ብዬ የማስባቸውን ጥቃቅን ነገሮች ሳይቀሩ በማስታውስ አምላኬን ይቅርታ ጠየቅሁ። ከዚያች ቀን ጀምሮም አንዳችም ከሚሰጡኝ ዳቦ ላለመቅመስ ወሰንኩ።

እርግጠኛ ነኝ ሶስት ቀን ያለምግብ ያሳለፍኩ ይመስለኛል። ምግብ ስለማልውስድ ነው መሰለኝ ውሃ በፍፁም ትዝ ብሎኝ አያውቅም። ርቦኝ ርቦኝ ሆዴም ጨሆ ጨሆ መጨረሻ ላይ ትቶኛል።

ሙሉ ለሙሉ የመብላት ፍላጐቴ ጠፍቷል። እየደከምኩና እንቅልፍ እንቅልፍ እያለኝ መጣ። ምን አልባት አራተኛው ቀን ይመስለኛል ሰውነቴን ሁሉ ይነዝረኝ ገባ። ጭንቅላቴን፣ እጆቼን፣ አንገቴ አካባቢና አይኔ አካባቢ ያለውን ሁሉ ንዝረት መቋቋም አቃተኝ። የህመም ስቃዬን ማስታገስ ነበረኝ፤ በሩ ስር ሁልጊዜ በዳበሳ ከማገኛት ኩባያ ውስጥ ያገኘሁትን ውሃ በአንድ ትንፋሽ አንስቼ ጨለጥቁት። ላብ ነገር እንዳጠመቀኝ ትዝ ይለኛል። በተረፈ ለረዥም ጊዜ እዚያች ቀዝቃዛ ሲሚንቶ ላይ በተዘረጋች ብጣሽ ፎጣ መሳይ ጨርቅ ላይ ኩርምት ብዬ ተኛሁ።

ስነቃ እጅግ እርቦኛል። ምንም ማድረግ አልቻልኩም፤ በዳበሳ መሬት ላይ ያገኘሁትን ዳቦ አንስቼ መብላት ጀመርኩ። ከመጀመሪያው ቀን የበለጠ ድምፅ አውጥቼ ስቅስቅ ብዬ አልቅስኩ። መብላቴን፣ መሸነፌን አልወደድኩትም። ምክንያቱም የጊዜ ጉዳይ እንጂ ከዚህች ክፍል አሬሳዬ እንደሚወጣ እርግጠኛ ሆኛለሁ። እስከዚያች እለት ያለውን ስቃይና መከራ ማንም ሰብዓዊ ፍጡር አይችለውም። በሌላ ጊዜም ሁለት ሶስቴ ምግብ ለማቆም ሞከርኩ። ግን ያው ነው። ያንን ንዝረትና ህመም ተቋቁሜ ማለፍ ተሳነኝ።

ዛሬ ዛሬ እነዚህ ጅቦች እጅ ከገባሁ 4-5 ወራት እየሆነኝ ይመስለኛል። ከወደ መሃል አናቴ ጀምሮ ወደ ግምባሬ እየሳሳ የመጣው ፀጉሬ እንኳ ጐፍሯል። በአየር ሀይል የረዥም ጊዜ ቆይታዬ ምክንያት ፀጉሬ ከአንድ ሳንቲም በላይ አሳድጌ አላውቅም። የአሁኑ ግን ጉድ መስሎ ተሰማኝ፤ የፊቴ ላይ ፀጉርም እንደነገሩ አድጓል። በይበልጥ የአገጭ ፂሜ መተከዣ ከሆነኝ ሰንባብቷል። በሰንሰለት የታሰሩ ሁለት እጆቼን ደረቴ ላይ በማሳረፍ በቀኝ እጄ ጣቶች የአገጬን ፂም ሳብ ሳብ እያደረግሁ በሃሳብ እርቄ እሄዳለሁ።

በየሰከንዱ ግን እናቴ ፊቴ ላይ ድቅን ትላለች። እየተቀጣሁ ያለሁት እኔ ብቻ እንዳልሆንኩ ይሰማኛል። ምንም ወንጀል የሌለባት አዛውንቷ እናቴም በሰቀቀንና ስጋት እየተቀጣች መሆኑ ይሰማኛል። በእኔ ምክንያት ህይወቷ ያልፍ ይሆን? ወይኔ ጉዴ! ወንጀለኛነት ይሰማኝ ጀመር፤ አልፎ አልፎም እጅግ የምወዳትን ፍቅረኛዬን አስባለሁ። ድንገት ነው እንደወጣሁ የቀረሁት፤ ሊያሶሩብኝ የሚችሉትን የወንጀል መዓት ብትሰማ ታምናቸው ይሆን? እላለሁ። ላታምን የማትችልበት ምክንያት አይኖርም። ፍቅረኛዬ እንጂ እናቴ አይደለች።

በእልህ ጥርሴን እነክሳለሁ። እየሞተ ባለው አካሌና መንፈሴ ቂም እቋጥራለሁ። እዚያችው ጉድጓድ ውስጥ እንደምሞት እርግጠኛ እየሆንኩ እንኩዋ እናቴን ያለውንጀሏ እየቀጣብኝ ያለውንና ፣ የወደፊት ሚስቴን እየቀማኝ ኑሮዬን እያፈረሰ ያለውን ወያኔ ቂም እንደቋጠርኩበት ነው ።

ውሃ ለሰውነት መታጠቢያም እንደሚያገለግል አሳሪዎቼ ጋ የሚታወቅ አይመስለኝም። ግና ለሚሞት ሰው መታጠብ ምን ሊያደርግለት?

የለበስኳቸው የውስጥ ካናቴራና ፓንቴ እላዬ ላይ በመበታተናቸው ቀድጄ ካላዬ ላይ አውልቄ ከጣልኩ ሰንብቻለሁ። የበረራ ቱታዬ የቀንም የሌሊትም ልብሴ በመሆኑ ጉልበቴ ላይ፣ ከኋላዬ፣ ትከሻዬ ላይ፣ በተጨማሪም እግሬና እጅጌዬ ጫፍ ጫፍ ላይ ተቀዳዷል። እራሴን ማየት ባለመቻሌ እንጂ ጥሩ እብድ መምሰሌን እርገጠኛ ነኝ።

ቀስ በቀስ ግን አቅሜ በእጅጉ እየደከመ እየደከመ ህመም ይሰማኝ ጀመር። እንቅልፍ የሚባል ተኝቼም ስለማላውቅ ጭንቅላቴ ደንዝዞ ሰውነቴ ቅልል እያለኝ መጥቷል ፤ እንደቀድሞው ቀሞ ማደርና መዋል አቃተኝ። ሚዛኔን በፍፁም መጠበቅ የማይታሰብ ሆነ። ከሁሉም በላይ ግን አንዳችም ድምፅ ስለማይሰማኝ .. የረዥም ጊዜው ዝምታ ጆሮዬ ላይ ኡኡኡኡ... የሚል ድምፅ ፈጠረብኝ። ይህንን ድምፅ ከጆሮዬ ማስወገድ አቃተኝ። ቀጥሎም የልቤ ምት ቀየረ ... . ይደክመኛል ። ብዙውን ጊዜም ትንፋሼ እየተቆራረጠ አስቸገረኝ ። መንገዴን እንደጀመርኩ እርገጠኛ ሆንኩ ።
ሞትን ብመኘውና ብፈልገውም እንደዚህ ዓይኑን አፍጥጦ ልወስድህ ነው እያለኝ ሲመጣ ግን ጉልበት ከዳኝ ... . እጅግም ፈራሁ ... . አዘንኩም ... .. ተስፋዬም ሙጥጥ ብሎ አለቀ። በዳበሳ ያገኘሁትንም በር መደብደብ ጀመርኩ ... ..ድምፄን ከፍ አድርጌም መጮህ ጀመርኩ ። የመጀመርያ ሁለትና ሶስት ቀን ምን እንደምፈልግ ጠየቁኝ ... . ወደ ሰው እንዲቀላቅሉኝም ተማፀንኳቸው ። ከውጪ ሳቅ ተሰማኝ ... . እየታዘቡኝ መሆኑ ነው ።

በሩን ድብደባዬን በታሰርኩበት ሰንሰለት ማደረግ ጀመርኩ ... . ብረቱ በር ከፍተኛ ድምፅ ያሰማል። እኔም በምችለው መጠን ኡ ..ኡ... ብዬ እጮሃለሁ ። አንዳችም ለውጥ አጣሁ ።እንዲሁ ስጮህ ማደርና መዋልን ስራዬ አደረግሁት ... እውነት ለመናገር ብዙሃኑን ምን እንደምል አሁን አላስታውሰውም ።

እዚች ቀዝቃዛ ክፍል ውስጥ ከ 6 ወራት ያላነሰ ያሳለፍኩ ይመስለኛል ። አንድ ቀን ያለወትሮው በሬ ተከፈተ። ቀዝቃዛ ላብ በጀርባዬ ሲወርድ ተሰማኝ ። ቁጥራቸውን ባላውቅም የእጅ ባትሪ የያዙ ሰዎች ወደ ውስጥ አበሩብኝ። ኩርምት በዬ ቁጭ እንዳልኩኝ ነው።

ቀጣ ባለ ድምፅ ና ውጣ የሚል ድምፅ ተሰማኝ። ዛሬ የመጨረሻዬ መሆኑ ነው። የተናገሩኝን ብሰማም ተግባራዊ ማድረግ እንዳለብኝ ግን አልመጣልኝም። ድንጋጤውም ከመጠን በላይ ሆኖብኝ ሊሆን ይችላል ። ኩርምት በዬ ቁጭ ባልኩበት ሁኔታ ጭንቅላቴን ወደ እግሬ ውስጥ መልሼ ደፋሁ። ከያዙት የእጅ ባትሪ የሚወጣውን ብርሃን አይኔ መቋቋም አልቻለም ። ደጋግመው ና ! ውጣ... ተነስ ይሉኛል ... እኔ ግን ተነስቶ ለመቆም የሚችል ጉልበት አልነበረኝም... በኋላ ግን አንዱ መጥቶ እያመናጨቀ እጄን ከፍ አድርጎ ብብቴ ስር በመያዝ ሊያስነሳኝ ሲሞክር .. የግራ እጄን የቱታ እጅጌ ከትከሻዬ ጀምሮ ቀደደው ። በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ እንዲሉ። ከዚችው እርቃኔን መሸፈን እያቃታት ካለች ጨርቅ ላይ ተጨማሪ እጅጌውን መንቀል አሳዘነኝ ።

ደጋግፈው አወጡኝ ፤ እንደተለመደው አይኔን ሸፈኑትና እየተራመድኩ ስወጣ ግን ሰውነቴን ሰንጥቆ የሚገባ ቅዝቃዜ ተሰማኝ ። አጣድፈውም ቁመቱ ረዘም ያለ መኪና ላይ ጫኑኝ ። አንድ ሁለት መወጣጫ ረግጬ ነው በዳበሳ የመኪናውን በር እያስያዙኝ ወደ ውስጥ ገብቼ የተቀመጥኩት ። ይመስለኛ ሁለት ሰዎች መሃል ነው የተቀመጥኩት ... .. አልፎ አልፎ በትግሪኛ ይነጋገራሉ። ረዥም ጉዞ ተጉዘናል፤ በየመሃሉም መኪናው ለአጭር ጊዜ ይቆማል ... ሰው ወርዶ ተመልሶ ሲሳፈር ይሰማኛል ። ነገሮችን እየመዘንኩ ያለሁት በጆሮዬ በማዳመጥ ብቻ ነው ።

ፀሀይዋ እየከረረች ስትመጣ ይታወቀኛል … . መኪናው ውስጥም ይሞቃል… . ለልብስ አልባው አካሌ ጥሩ ሆኖልኛል ። ግን ወዴት እይወሰዱኝ ይሆን ? ለምንስ ይህንን ያክል መጓዝ አስፈለገ ? ራቅ አድርገው ገድለውኝ ሊመለሱ ይሆን ? ……… . አቤት ሃዘኔ … .

ከ 6-8 ሰዓታት የተጓዝን ይመስለኛል … አሁን ያለነው በረሃማ አካባቢ መሆኑን በፀሃይዋ ግለት መገንዘብ ችያለሁ ። መኪናው ሙሉ ለሙሉ እንደቆመ ከረዥሙ መኪና ላይ ደጋግፈው አንድ በር ከፍተው አይኔ ላይ የታሰረውን ፈትተውልኝ ወደ ውስጥ ገባ አድርገው በሩን በጀርባዬ ላይ ጠረቀሙት ።

አንድ አይነት የበር ጩኸት… .የገደል ማሚቶ ያጀበው ። ገና ከአሁኑ ሆድ ባሰኝ …ሃዘኔ ጥልቅ ከመሆኑ በስተቀር ምንም የምቀይረው ነገር የለም። ያው የተለመደውን አንድ ቦታ ቀሞ የመዋልና ማደሩን ኑሮዬን ተያያዝኩት ።

አሁንም ቀናቱ አንድ ሁለት እያሉ ያልፋሉ ። ለእኔ ምንም ለውጥ የለም ። የተዘጋ ቤት … . ጨለማ ክፍል ።

የላይኛው አካሌን መሸፈኛ አልቀ አልቀ አንገቴ እና ደረቴ ጋ ብቻ ትንሽ ብጣሽ ጨርቅ ከመትረፉ በስተቀር እርቃኔን ሆኛለሁ ። ከኋላዋ ብትን ብላ ተቀዳ ያለቀች እጅግ አጭር ቁምጣ … . በቃ ምንም የለኝም ። ምን አይነት ፍርድ ላይ እንዳለሁም መለየት የማይቻልበት … ..

ፀሎቴን አልቋረጥኩም። ወደ እግዚአብሄር እጮሃለሁ። ከአሁን በኋላ የሰውን ልጅ የሚያምን አንጀትም … ልብም አይኖረኝም ፤ ፍጡር ፍጡርን እንደዚህ አድርጎ ከነነፍሱ ቀፍሮ ሲቀብር ።

እያደር የልብ ህመሜ እየባሰብኝ በመምጣቱና ትንፋሼም እየተቆራረጠ በመቸገሬ ብዙውን ጊዜዬን ግድግዳውን ደገፍ ብዬ በመቀመጥ አሳልፈዋለሁ ። አካሌንስ በዚህ አይነት ልረዳው ሞከርኩ … . ጭንቀላቴን ግን አልቻኩም፤ የማይጓዝበት ርቀት የለም … . እሱ የሚያስበው የሚተክዝበት አያጣም ። ለነገሩ ጭለማ ውስጥ ዓይን ማየት ካልቻለና ጆሮ መስማት ካቃተው… . አእምሮ የድሮውን መከለሱ ያለ ነው ብዬ ደመደምኩ ።

የሰው ልጅ በቀላሉ ነፍሱ ትወጣለች ብሎ የሚያስብ ካለ ግን የተሳሳተ ግምት መሆኑን በእኔ ማረጋገጥ ይቻላል… በእርግጥም መሞት ከነበረብኝ እዚህ ጨለማ ክፍል ውስጥ መሞት ነበረብኝ … ማንም ይህንን ሁለት አመት መቋቋም አይችልም። የሰው ልጅ ግን ብርቱ ነው… .እግዚአብሄር ካቀየው ይቆያል ።

አሁን ሁለት አመት እየሞላኝ ነው ። ብዙ ነገሮች ከጭንቅላቴ ቀስ በቀስ እየተነኑ ወጥተዋል። የውጪው አለም ፈፅሞ ሊጠፋብኝ ነው ።

አንድ ቀን እንዲሁ እንደወትሮው በሬ ተከፈተ። አለፍ አልፍ እያለ የተፈፀመ በመሆኑ ብዙም

አልተደነቅሁም፤ እንደተለመደው ባትሪ በእጃቸው የያዙ ሰዎች በሩ ላይ ቆመው ወደ ውጪ እንድወጣ ጠየቁኝ። መልስ ሲያጡ ግን ቀርበውኝ ደጋግፈው አንሱኝና የሆነ ነገር በትግሪኛ ተነጋግረው ተመልሰው በሩን ዘግተውብኝ ተመለሱ ። በግምት ከአንድ ሰዓት ያክል ቆይታ በኋላ በሩ እንደገና ተከፈተና ወደ ውስጥ ገብተው እግሬ ላይ ያለውን ሰንሰለት ፈቱልኝ … . ቀና ብዬ ሰውዬውን ለማየት ሞከርኩ … ዙሪያዬ በእጃቸው የያዙት ባትሪ ከሚፈጥረው ብርሃን በስተቀረ ምንም ማየት አልቻልኩም። የእግሬ ሰንሰለት በመፈታቱ እስከ ዛሬ ስደነግጥ ከነበረው በላይ ደነገጥኩ ፤ 'እንዴ ለምን' ? የሚል ቃል ሳላስበው ከአፌ ወጣ ፤ሳቅ ተሰማኝ … . የመገረም ሳቅ …። ለነገሩ እኔ እንኳ ለምን የእግሬን ሰንሰለት ትፈታላችሁ ለማለት አልነበረም። አንድ አንዴ ሊፈፀም አይችልም ብለን የወሰነው ነገር ተፈፅሞ ማየት ግራ ስለሚያጋባ እንጂ ። እግሬን ከፈቱልኝ በኋላ ተነስና ውጣ አሉኝ ። አንደኛ እግሬ መፈታቱ ሲገርመኝ ወዴት እንደሚወስዱኝ ደግሞ ፍርሃት ለቀቀብኝ ። መቼም እንደዚህ ሲያደርጉኝ ኖረው … ከአሁን በኋላ ወደ ሰው መቀላቀል ወይም መፈታት ይኖራል የሚል ነገር በውስጤ ከሞተ ዘመን የለውም ። ስለዚህ የዛሬዋ ዕለት እንኳ የመሞቺያዬ ናት ብዬ ደመደምኩ ።

እየተራመድኩ አብሪያቸው ወጣሁ። በባትሪ እየታገዝን አንድ ደረጃ ወደላይ ወጣን። ከዚያም ረዘም ያለ ኰሪደር በማለፍ አንድ ትልቅ በር ሲከፈት ወጋገን ታየኝ ። እንዴ!? አሁንም ተገረምኩ። ወደውጪ መውጣት ሁሉ ፈራሁ።

እምቢ ለማለት እየዳዳኝ። አንድ የተሳሳቱት ነገር መኖር አለበት እንጂ እያልኩ አሰብኩ ፤ የእጄ ሰንሰለት ግን እንዳለ ነው ። በሩን ሲከፍቱ አብረውኝ ሁለት ሰዎች አሉ። ከወደ ውጪው ሌሎች መሳሪያ ያነገቱ ወታደሮች ቆመዋል ። የበሩን ደፍ እንደአለፍኩኝ በሁለት አመት ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ ሰውነቴን ሙሉ ለሙሉ ማየት ቻልኩኝ። በጣም ያሳዝናል። እራቁቴን ነኝ ማለት ይቻላል።

እግሬ፣ እጄ፣ ሰውነቴ ሁሉ አመድ መስሏል። ውጪውን ስቃኝ በረጃጅም ዛፎች የተሸፈነ አካባቢ ውስጥ ነኝ። ወዲያው ግን አጅበውኝ ከቆሙት ወታደሮች መካከል አንደኛው ወደ አንድ አቅጣጫ ብቻ ማየት እንደሚፈቀድልኝ ቆጣ ብሎ ትዕዛዝ ሰጠኝ። ቀጥሎም ከፊት ለፊቴ ወደ ቆመ አውቶብስ እንድገባ ነገርኝ። ወደ ውስጥ ገብቼ የተሰጠኝ ቦታ ላይ ቁጭ አልኩኝ። አንዲት ቀጭን ትዕዛዝ ወዲያው መጣች። ወደታች አጎንብሼ ወደ መኪናው ወለል ከማየት በስተቀር ቀና ብዬ ወደ ሌላ አቅጣጫ ብመለከት ከባድ ችግር እንደሚገጥመኝ ተነገረኝ። ትዕዛዙን ተግባራዊ ከማድረግ ውጪ አማራጭ አልነበረኝም ። እየቆየ ግን ብዙ ሰዎች (ወታደሮች ይመስሉኛል) አውቶብሱን ሞሉት።

በውስጤ ብዙ ነገሮች ተመላለሱ። ከዚህ ሁሉ የብቸኝነትና የእንግልት እስር ቆይታ በኋላ ለምን ዛሬ በድንገት ሰው ሁሉ እንዲያየኝ ፈቀዱ? አልገባህ አለኝ። ለበጐ ከሆነስ። ለምን የእጄን ሰንሰለት አይፈቱልኝም? መላቅጡ ጠፋኝ።

መኪናው ተንቀሳቅሶ መንገድ ጀምረናል። እኔም ወለሉን እያየሁ አሰላስላለሁ። ረጅም መንገድ ነው። አልፎ አልፎ መኪናው ይቆማል። ተመልሶም ጉዞውን ይቀጥላል። ወደ ሌላ እስር ቤት ሊያዛውሩኝ ይሆን? የመኪናውን ወለል እያየሁ በጭንቀት እብሰለሰላለሁ ።

በግምት ከ 8 ሰዓት ጉዞ በኋላ ግን መኪናው ከተማ ውስጥ ይጓዝ ጀመር … በጭላንጭል ከማየው የመኪና መተላለፍና የምጓዝበት አውቶብስ ፍጥነት መቀነሱ … ከተማ ውስጥ እንዳለን ይነግረኛል ። በመጨረሻ ግን ያለሁበት መኪና ሙሉ በሙሉ ቆመና ውስጥ ያሉት ወታደሮች እዚያው እንደተቀመጡ እንድነሳ ተነገረኝ ። በማጎንበስ ብዛት ድንዝዝ ያለኝን አንገቴን በትግል ወደላይ ቀና በማድረግ ብድግ ስል ተገረምኩ ። ያለሁት አዲስ አበባ ከተማ ውስጥ ደብረ ዘይት መንገድ በቅሎ ቤት እየተባለ ከሚጠራው ሰፈር … ከአማልጋሜትድ ሊሚትድ ጐን አዲስ ከተሰራ ባለ ቢጫማ ቀለም የተቀባ ህንፃ ቅጥር ግቢ በወታደሮች ታጅቤ ገባሁ። ሁለት እጄ አሁንም እንደታሰረ ነው ። እርቃኑን ያለው አካሌም አሽማቀቀኝ። ጃንበር እያዘቀዘቀች ያለችበት የአዲስ አበባ አየር ቅዝቃዜ ተሰማኝ ።

ወዲያው ግን በሁለት ህንፃዎች መካከል ወደ አለች ክፍተት ውስጥ ተሸሽጌ እንድቆይ አንድ መሣሪያ ባነገተ ወታደር ትዕዛዝ ተሰጥኝ። ወደ ህንፃዎቹ መካከል ገባሁ። ቅዝቃዜውን ግን አልቻልኩትም።

መሳሪያ ካነገተው ወታደር ጋር ተፋጠናል። አሁን ብርሃን ስለአየሁ ነው መሰለኝ በፍፁም ወደዚያ ጨለማ የስቃይ ጉሮኖ እንዳይመልሰኝ እንደማልፈቅደለት ለእራሴ ቃል ገባሁ። ተኩሶ ይግደለኝ በቃ!

ወታደሩ አሁንም አፍጦ ያየኛል። እርግጥኛ ነኝ እርቃኔን ያለው ሰውነቴ ግራ ሳያጋባው የቀረ አይመስለኝም። በዚሁ ሁኔታ እያለሁ ሰዓታት ማለፍ ጀመሩ ። ‘ዝም ብዬ ወደ ወታደሩ ልሩጥና ተኩሶ ይምታኝ? ወይስ ወደ ኋላዬ ልሩጥ ? ብቻ መሮጥ እንዳለብኝ ወሰኛለሁ። የመጨረሻዋን ውሳኔ ለማድረግ ስዘጋጅ የሆነ ሰው በትግሪኛ ወታደሩን ሲያናግረው ሰማሁ። ወዲያውኑ ወታደሩ ምልክት ሰጥቶኝ ከተሸሸኩበት ስወጣ አንድ ግዙፍ ጠይም ባለ ሻለቃ ማዕረግ ጐልማሳ ወደ እሱ እንድንቀርብ በአማርኛ እያናገረኝ በመገረም አይነት የእጄ ሰንሰለት እንዲፈታልኝና የሆነ ልብስም እንዲያመጡልኝ ይናገራል። ወዲያው የእጄ ሰንሰለት እንደ እግሬ ሁሉ በሁለት አመቱ ነፃ ሆነ። እንዳያውም ሽሚዝና ሱሪም አምጥተውልኝ ለበስኩ።

የማየውን ማመን አቃተኝ። ግዙፉ ሰውዬም "ሻለቃ በሪሁ እባላለሁ" ብሎ እራሱን አስተዋወቀኝ። ቀጥሎም ወደ ወታደሩ ዞሮ “ያንንም ወደዚህ አምጡት“ አለው። ግራ ገባኝ። ማንን ይሆን?

ወታደሩ ሲመለስ ግን ቀጠን ረዘም ያለውን ዓይነ ትልልቁን ጠይም የሥራ ባልደረባዬንና ጥሩ ቅርርብ ያለንን ሰው ይዞ መጣ። ዳንኤል በየነ ነው። ምን እየተካሄደ እንዳለና ይህንን የስራ ባልደረባዬን እዚህ ሊያመጣው የቻለውን ጉዳይ መገመት ተሳነኝ።

ጓደኛዬ ቀጠን ብሎ ፊቱ በፀጉር (ጺም) ተሸፍኗል። ፀሀይ ያልነካው አይነት ሆኖ ጠይም ፊቱ እንደመቅላት ፈካ ያለ ይመስለኛል። አንድ ነገር ግን በልቤ ጠረጠርኩ። ያሳሰረኝ ይሄ የቅርብ ወዳጄና የስራ ባልደረባዬ ይሆን? አሁንስ ይዘውት የመጡት እንዲመሰክርብኝ ይሆን? ከእራሴ ጋር ተሟገትኩ። ሊሆን አይችልም። ይህንን ወዳጄን ደህና አድርጌ አውቀዋለሁ።

ወደ እኔ እየተጠጋ ሲመጣና አይን ለአይን ግጥም ስንል በመገረም እጁን አፉ ላይ አድርጐ

አፋን ከፍቶ ተመለከተኝ። ዘለግ ያሉት ቀጫጭን ጠይም ጣቶቹ ሙሉ ለሙሉ አፋን ሊሸፍኑለት አልቻሉም። ክፉኛ መደንገጡ ያስታውቅበታል ። እርግጠኛ ነኝ የሚያየውን ማመን አቅቶታል። እኔም ዝም ብዬ አየዋለሁ። የሁለታችንንም ዝም ብሎ ተፋጠ መተያየት የተመለከተው ሻለቃ በሪሁ የሆነ ጥያቄ ይጠይቃል። ያስተዋለው ስለሌለ እንደገና ይጥይቀናል። "አትተዋወቁም እንዴ"? ነበር የሻለቃ በሪሁ ጥያቄ ። እኔም ሆንኩ ጓደኛዬ ለሻለቃው ጥያቄ መልስ ማግኘት የቻልን አይመስልም። በመካከላችን ዝምታ ነገሶ በየራሳችን ጥርጣሬ የተጠመድን ይመስላል።

ሻለቃው ለሶስተኛ ጊዜ ያንኑ ጥያቄ ሲጠይቀኝ ግን እኔ ሊሆን ይችላል ብዬ ልቤ የጠረጠረውን "እንዲመሰክርብኝ ከሆነ ያመጣችሁት የሚለውን ለመስማት ዝግጁ ነኝ" አልኩት። የስራ ባልደረባዬ የሃዘንና የትዝብት ፈገግታ ሲያሳየኝ ጥርጣሬዬ ከንቱ እንደነበረ በዚያችው ቅፅበት ተረዳሁ። ሻለቃው ግን ረጅም ትንፋሽ አውጥቶ እዝያው የህንፃው ውህ ልክ ላይ እኔንና የስራ ባልደረባዬን ግራና ቀኝ በማድረግ መሃከላችን በመቀመጥ "ኢትዮጵያ ትፈልጋቹሃለች" በሚል ንግግር ማድረግ ጀመረ።

ኢትዮጵያ ትፈልጋቹኋለች። ምን ማለቱ ይሆን? እላለሁ በልቤ። ቀጥሎም በተወነጀላችሁበት ጉዳይ አንዳችም ማስረጃ ማግኘት አልቻልንም" ስለዚህ ወደ ክፍላችሁ ተመልሳችሁ ተከራከሩ አለን። ከውስጤ አንድ ነገር ለቀኝ ሲሄድ ይሰማኛል። በህመም ድቅቅ ያለው ሰውነቴ በአንድ ገዜ ጤንነት ሲሰማው ይታወቀኛል። በተሰፋ ማጣት የተሰበረው መንፈሴና እየሞተ ያለው አካሌ ሲጠነክርና ሰለመልም። ሻለቃው ቀጥሎም እናንተ የሀገር ሃብት ናችሁ። ኢትዮጵያን አደራ። እያለ ብዙ ብዙ ይናገራል።

የመጀመሪያውን እንጂ ሌላውን ዲስኩር አልሰማሁም። የመቃብሬ ድንጋይ የተፈነቀለልኝ ያህል ነው የሆነብኝ።

ከመጀመሪያዋ ዕለት ጀምሮ የደረሰብኝ በደል በጭንቅላቴ ይመላለሳል ። ሁለት አመት ሙሉ የሰውን ልጅ እጅና እግሩን በሰንሰለት አስረው ከምድር በታች በተቆፈረ ጨለማ ክፍል ውስጥ ጥለው ሲያበቁና አምላክ በምህረቱና በቸርነቱ ባቆያት ነፍስ ዛሬ ተመልሰው የእነሱኑ የስልጣን ዘመን ለማራዘም ዘይደው "ኢትዮጵያ ትፈልጋቹሃለች" የሚለውን አነጋገር ነው እየደጋገምኩ የማውጠነጥነው።

ኢትዮጵያ የትም ተጥሎ ነፍሱ ያልወጣች እሬሳ ለምን ይሆን የምትፈልገው ? እንቆቅልሽ ነው የሆነብኝ።

ጭልጥ ብዬ መሄዴን ያስተዋለው ሻለቃ ትከሻዬን በእጁ መታ አደረገና አነቃኝ። የመዝለል ያክል በርግጌ ከሩቅ ጉዞዬ ተመለስኩ። ሻለቃው ግን አሁንም ይደሰኩራል። እዚህ በእስር ቀይታችሁ ውስጥ ያጋጥማችሁን ለማንም እንዳትናገሩ ቃል መግባት አለባችሁ። ይህንን ጉዳይ ከእናንተ በስተቀር የሚያውቅ የለምና ከሌሎች ሰዎች ቢሰማ የነበራችሁበትን ታውቃላችሁና ወደዚያው ነው የምትመለሱት። ስለዚህ አፋችሁን ሰብስቡ አለን። መስማማታችንንም አንገት በመነቅነቅ አሳየነው። ማን ወደዚያች መቃብር ይመለሳል።

መስማማታችንን ያየው ሻለቃም “እንግዲያውስ ከተግባባን ፅሁፉ ተዘጋጅቷልና እዚህ ላይ ትፈርማላችሁ” ብሎ በኮምፒዩተር የተፃፈ ወረቀት አወጣና ለሁለታችንም ሰጠን። ማየትና ማንበብ በፍፁም አልፈለኩም። እኔ በበኩሌ ከዚህ ትወጣለህ የሚለውን ልስማ እንጂ ያሉኝን ቢሉኝ ለመፈራረም ዝግጁ ነኝ። ወረቀቱን እንደተቀበልኩ ተጣድፌ በትልቁ ፊርማዬን አሰፈርኩ። ሻለቃውም ሁኔታዬን አይቶ ነው መሰለኝ “አነበብከው” ብሎ ጠየቀኝ ፤ ከአንተ የሰማሁትን ተስማምቼበታለሁና ችግር የለውም አልኩት።

ሻለቃው ትሁት ለመሆን ሞክሯል። ያለ ምንም ወንጀል ያንን ያክል ፍዳና መከራ መቀበበላችን ያሳዘነው ይመስላል። ደጋግሞ ግን “እናንተ እኮ የሀገር ሃብት ናችሁ” ይለናል። “ሬሳ አሁን እንዴት ሃብት ሊሆን ይችላል”? እላለሁ በውስጤ ።

ሻለቃው በመቀጠልም አሁን መኪና አዝላችሁና ወደ ክፍላችሁ ወደ ደብረ ዘይት ያደርሷችኋል። በማለት ወደ አንዲት ዋዝ ወታደራዊ መኪና አመልክቶን ከሾፌሩ እና አንድ አጃቢ ጋር አገናኘን።

ሳላስበው እምባዬ በፊቴ ላይ ፈሰሰ። በምንም ተዓምር ይሄ ቀን ይመጣል ብዬ አላሰብኩም። ሌላው ቀርቶ ከጥቂት ደቂቃዎች በፊት እንኳ እሮጬ አምልጬ ተኩሰው ይምቱኝ (ይግደሉኝ) እያልኩ የምመኝ ሰው አሁን ወደ ደብረ ዘይት ሂዱ መባልን ስሰማ ደስታም፣ ሃዘንም፣ ቅስም መሰበርም ተባብረው እምባዬን መቆጣጠር እንዳልችል አደረጉኝ። ሻለቃውም ስሜን ጠርቶ “አይዞህ።. እናንተ እኮ ነፃ ሰዎች ናችሁ እመነኝ” አለኝ።

“ነፃ ናችሁ” የሚለውን ቃል እግዚአብሄር ከሰማይ ወርዶ የሚያናገርኝ ያክል ነው የተሰማኝ። ሆደ ባሻ ሆኛለሁና የባሰውን እምባዬን መቆጣጠር አቃተኝ። ሻለቃውም መልካም ዕድል ተመኝቶልንና የኢትዮጵያን ነገር አደራ ብሎን ሲለየን እኛም ወደ መኪናዋ ገባን።

መኪናዋ ውስጥ ሾፌሩ፣ ከጐኑ ደግሞ አንድ የመኰንንነት ማዕረግ ያጠለቀ ሰው ከኋላም እኔ በስተቀኝ ጓደኛዬ ዳንኤል ደግሞ በስተግራ ተቀምጠናል።

ሾፌሩና ከጐኑ የተቀመጠው መኮንን ሃሳባቸው ወደ እኛ አይመስልም። የጠፊ ጨዋታ በትግሪኛ ቋንቋ ይዘዋል። እየተጯጯሁ ይስቃሉ። አንዴም ወደ እኛ አቅጣጫ ዞር ብለው አላዩም።

እኔና ጓደኛዬ ዳንኤል አንዲት ቃል አንተነፍስም። ጐን ለጐን እንቀመጥ እንጂ ሰውነታችን እንኳ እንዳይነካካ ወደ እየራሳችን ጥግ ተሰበን ነው የተቀመጥነው ። ትንፋሻችን እንኳ አይሰማም። እኔ በይበልጥ አንድ ጊዜም ወደ እሱ ዞሬ አላየሁም። ወደ ቀኝ ትከሻዬ በኩል ዞሬ ውጪ ውጪውን አያለሁ። አይኔ የሚያይ ይምሰል እንጂ እየተፈጠረ ባለው ሁኔታ ዝብርቅርቅ ብሎብኝ ሃሳቤን መሰብሰብና በቅጡ ማሰብ ተስኖኛል ። ጓደኛዬም እኔን የማናገር ሃሳቡም ያለው አይመስልም። እጅግ ማዘኑን ፣ ልቡ መሰበሩንና ተስፋ መቁረጡን ገና ቅድም እንዳየሁት ከፊቱ አንብቢያለሁ ።

ዳንኤል በየነ ደብረ ዘይት ከተማ ተወልዶ ያደገ ነው ። አባቱም በአየር ሀይል መስሪያ ቤት ወስጥ ባለ ከፍተኛ ማዕረግ ባለቤትና ለረዥም ጊዜ አገልግለው በጡረታ በክብር ከመስሪያ ቤቱ

የተሰናበቱ የአየር ሀይሉ ዕንቁ ልጅ ናቸው። ጓደኛዬም የአባቱን ፈለግ ተከትሎ አየር ሀይል በበራሪነት ሙያ ተቀጥሮ በውጪ አገርና በአገር ውስጥ የሚሰጠውን የበረራ ስልጠና በከፍተኛ ማዕረግ በመመረቅ እነሆ ዛሬ በጀት ማሰልጠኛ ስኳድሮን በአስተማሪነትና በተዋጊ ስኳድሮንም በተዋጊ በራሪነት አገሩን በቅንነት እያገለገለ የነበረ ከፍተኛ ተስፋ የሚጣልበት የሀገር ሀብት ነበር ።
ተጫዋችነት መሽቀርቀርና የማህበራዊ ኑሮ ግኙኝነትን ማሳመርና ማጣፈጥ ከሁሉም በላይ ደግሞ ሰው አክባሪነትና ደግነት በሙያውም እንከን የማይወጣለት ጉበዝናና ታታሪነት ዋነኛ መለያዎቹ ናቸው ። በይበልጥ በስራ ተወጥሮ ለከረመ አካልና አእምሮ መድሃኒት ነው ፣ የስራ ባልደረቦቹንም ይሁን ጓደኞቹን አሰባስቦ ዘና የሚያስደርግ ሁኔታውችን መፍጠር የተካነበት ነው ። የመደሰት እንጂ የመጨነቅ ሰው አይደለም ፤ ዛሬ ግን እዚሁ አጠገቤ ተቀምጦ ትክዝ ብሎ በራሱ ዓለም ውስጥ ገብቶ እኔን ለማናገር እንኳ አንጀት አጦቷል ።

መኪናዋ ገጠር መሰል የአዲስ አበባ - ደብረ ዘይትን መንገድ ይዛ ትሽመጥጣለች። ከሁለት አመት በፊት የማውቃቸው ገጠራማ የመሬት አቀማመጦችን አሁንም አሁንም እየደረስንባቸው አያቸዋለሁ ።

ዱከም ስንደርስ ለአይን ያዝ ማድረግ ጀምሯል። ዱከም ግን ተቀየረችብኝ … ያደገች ትመስላለች። የምሽት ሙብራቶቿ ደመቅ ብለዋል። የየቤቶቹ የግድግዳ ቀለማት ሁሉ ተቀይረው ታዩኝ ። ዱከምን አለፍ እንዳልን ግን ከሁለት አመት በፊት የታፈንኩባትን ቦታ ቀድሜ ለማግኘት በሾፌሩ በኩል አሻግሬ ማየት ጀመርኩኝ ። አካባቢውን ሁሉ እቃኛለሁ። መጨላለም ጀምሯልና አድለኛ አልሆንኩም ። ቦታዋን ድንገት አልፈናታል ።

ወደ ደብረ ዘይት እየተጠጋን ስንሄድ ግን የልቤ ምት እየፈጠነ መጣ ። ይህቺን ከተማ ጥርሴን ነቅዬባታለሁ። እያንዳንዷን መንደር አውቃታለሁ፤ ክፉም ደግም ትውስታዎች አሉኝ። ልቤ ሽብር ሽብር ይልብኝ ጀመር። የእናቴ ጉዳይ የልብ ቁስል ሆኖ ለሁለት ዓመታት አሰቃይቶኛል። በሰላም አገኛት ይሆን? ብቻ በእኔ ምክንያት አንድ ነገር ባልሆነች ።

የዛሬ ሁለት ዓመት እናቴን ከመለየቴ በፊት ለአንድ አመት ያክል በልብ ህመም ምክንያት በህክምና ስትረዳ ነው የቆየችው። ሀኪሞቿም ከፍተኛ ጥንቃቄ እንድታደርግና ከማንኛውም ጭንቀትና ከባድ ስራ እራሷን እንድትጠብቅ ከማንስጠንቀቂያ ጭምር ነግረዋት ፣ የሚቀራትንም ዘመን ያለማቋረጥ ሶስት አይነት መድሃኒት እየወሰደች እንደምትኖር ፣ መድሃኒት መውሰዱን ለአንዲት ቀን እንኳ ብታቋርጥ ህይወቷ አደጋ ላይ እንደሚወድቅ አሳውቀዋት እንደነበር ሁኔታው ሁሉ ፊቴ ላይ እየተደቀነ ይረብሸኝ ጀመር። ወደ ደበረ ዘይት እየተጠጋን መምጣጣችንንም ጠላሁት። እናቴን በህይወት የማግኘቱ ጉዳይ እጅግ አጠራጠረኝ። እኔ የደረስኩበትን ሳታውቅ በሰላም ትኖራለች ማለት ዘበት ነው (ይህንን ሁሉም እናቶች ያውቁታል)። ሰላም ከሌላት ደግሞ ህይወቷ አደጋ ላይ ይሆናል። ጭንቀትንና ስቃይን መቋቋም እንደማትችል በሃኪም የተመሰከረላት ነፍሷ ደግሞ ይህንን መከራ እንደማትቋቋመው ታወቀኝ ።

ከጐኔ የተቀመጠው ጓደኛዬ ዳንኤል ወደ ደብረ ዘይት ከተማ እየገባን ስንመጣ አልፎ አልፎ ወደ እኔ ይመለከት ጀመር። እሱ ግን ከእኔ የተሻለ የተረጋጋ መንፈስ ያለው ይመስለኛል።

ለመነጋገር ግን አልደፈርንም ። ሁለት አመት ሙሉ ሰው ማናገር አይደለም ማንንም በዓይኔ እንኳ እንዳላይ ይደረግብኝ የነበረው ነገር በደቂቃ ከውስጤ ሊወጣ አልቻለም። ዳንኤልም ቢሆን ከእዚህ የተለይ አይሆንም።

መኪናዋ የደብረ ዘይትን ከተማ መሃል ለመሃል እየሰነጠቀች አልፋ ከከተማዋ ምስራቅ ጫፍ ናዝሬት መንገድ በስተቀኝ ጠርዝ ላይ ከሚገኘው የኢትዮጵያ አየር ሀይል ዋና መምሪያ በር ላይ ሄዳ ቆመች።

ዋናው በር ታድሶ በጥሩ ሁኔታ ተሰርቷል። በውሃ ሰማያዊ መደብ ላይ “የኢትዮጵያ አየር ሀይል” የሚል ፅሁፍ በወርቃማ ቀለም በትላልቁ ተፅፏል ። ከፅሁፉ አናት ላይ ክቡ “አረንጓዴ፣ ቢጫ፣ ቀይ” ኤምብለም የኢትዮጵያ አየር ሃይል አርማ ተነስቶ በሌላ ዘምባባ መሰል የፖለቲካ ፓርቲ አርማ ስዕል ተቀይሯል። ብዙም አልገረመኝም። እነኚህ ሰዎች ጉልበተኛ ተቀጪ ያጡና እንዳሻቸው አዳሪ መሆናቸውን ከበቂ በላይ አይቻለሁ።

እነዚህን ሁኔታዎች እያስተዋልኩ ባለሁበት ቅፅበት አንድ መሳሪያ ያነገተ ወታደር ከሹፌሩ ጐን ከተቀመጠው ባለ መኮንን ማዕረግ አጃቢያችን ጋራ ለአጭር ጊዜ ተነጋግረው ወደ ውስጥ እንድንገባ ፈቀደልን።

በዚህ በር በኩል ስወጣና ስገባ በዚያን ወቅት ከነበርኝ እድሜ አንፃር ሳሰበው ከግማሽ በላይ እድሜዬን አሳልፌያለሁ።

ለድሮ የአየር ሀይል ግቢ የግርማ ሞገስ ድባብ ነበረው። ለብዙዎቻችን የአየር ሀይል ባልደረቦች መስሪያ ቤቱ የእናትና የአባት ያክል ነው። አሳድጐናል፣ አስተምሮናል፣ ክፉና ደግን ለይተንበታል። መስሪያ ቤቱ የግል ቤታችን ያክል ነው። ሲከፋንም ሲደላንም አየር ሀይል ሁልጊዜ አብሮን አለ። ሰራዊቱ እንደወንድማማች ይቀራረባል፤ አብሮ ይበላል፣ አብሮ ይጠጣል። አለቆቻችን ወይ እንደ አባት አለበለዚያም እንደ ታላቅ ወንድም ናቸው። ስናጠፋ ይቀጣሉ። ካበዛነውም ቅጣታቸው የዋዛ አይደለም። እርዳታቸውን ስንፈልግ ግን ከጐናችን ናቸው። ያንፁናል ያስተካክሉናል። በመስሪያ በቱ እንድንኮራና እንድንመካ አደርጉናል።

እኔ በሃሳብ ወደ ኋላ ጭልጥ ብዬ ልሂድ እንጂ የያዘችን ሩስያ ሰራሽ ዋዝ ወታደራዊ መኪና ዋናውን በር አልፋ ወደ ውስጥ እየገባች ነው ።

ለድሮ አሁን እየሄድንበት ባለነው መንገድ ግራና ቀኝ ጥቅጥቅ ያለ የባህር ዛፍ ተክል ነበር ። ይህ ዛፍ ነበር እንግዲህ የግቢው ድባብና ሞገስ። አሁን ግን በደበዘዘው ምሽት ሳየው ዛፉ የተቆረጠበት ግማሽ አካሉ (ጉቶ) በዛብኝ። ጥቅጥቅ ያለውም ዛፍ ከመሳሳቱ የተነሳ በአሻገር ያለውን ሜዳና ህንፃ ማየት ቻልኩ። ለነገሩ ዘመነኞቹ ባለስልጣኖች እንደ ገቡ ሰሞን ያለርህራሄ ዛፉን ሲቆራርጡ እያየሁ አንጀቴ ድብን ይል ነበር። ዛሬ ዛሬ ግን የአዲስ አበባ ነዋሪዎች ሌባ ሌባ። እያሉ መጣራታቸው መልስ እንዳገኝ አድርጐኛል ።

አንዴ ሆዴ ሲሸበር አንድ ጊዜ ደግሞ በአሳለፍኩት መከራ እየተከዝኩኝ እግዚአብሄርም መከራ በቃህ እንዲለኝ እየተማፀንኩት በተጨማሪም አይኔ እያየ ባለው ሁኔታ እየተገረምኩ

እያለሁ መኪናዋ አየር ሀይል ጠቅላይ መምሪያ ህንፃ ፊት ለፊት ቆመች።

አንድ ሰው ህንፃው መግቢያ በር ላይ እየጠበቀን ነበር። ጣደፍ ጣደፍ ብሎም ወደ መኪናዋ ቀረበ። ይህንን ሰው የማውቀው መሰለኝ። መካከለኛ ቁመት ያለው፤ ፀጉሩ ከወደ እናቱና ግምባሩ በመሳሳት ራሰ በራ ለመባል የደረሰ አይነትና ባለ ደልዳላ ሰውነት። አልተሳሳትኩም ። ይህንን ሰው አየር ሀይል ውስጥ ከ 10 ዓመታት በላይ አውቀዋለሁ ፤ በማናጅመንት ዲፓርትመንት ውስጥ ከቅርብ ጓደኛዬ ጋር አንድ ላይ ይማሩ ነበር ። በጓደኛዬም ምክንያት ከሰላምታ የዘለቀ መግባባት አለን ። ታድያ ይህ ሰው ወደ መኪናዋ እንደተጠጋ ከሾፌሩ ጐን የተቀመጠው ባለ መኰንን ማዕረግተኛ ሰውዬ ከመኪናዋ ዘሎ በመውረድ ለእኛ እንዳይሰማ በተፈለግ ዝቅተኛ ድምፅ አነጋገረው ። መኰንኑም ብዙ ጊዜ ሳያባክን ወደ እኔና ጓደኛዬ በመዞር እንድንወርድ ምልክት አሳየን ። ገና የመኪናዋን በር ከፍቼ ሰውነቴን ወጣ ሳደርግ ጠቅላይ መምሪያው ህንፃ ፊት ለፊት ይጠብቀን የነበረው የፐርሶኔል ባለሙያ አተኩሮ አይቶኝ ሳያስበው "እንዴ"!? "በህይወት አላችሁ"? በማለት ጠየቀን ። ቅስሙ የተሰበረ ሰው ፣ ሙት የሆነ በግድ ከንፈር እምቢ እያለ የሚወጣ ፈገግታ ከማሳየት በስተቀረ ከእኔም ሆነ ከጓደኛዬ ምንም ቃል አልወጣም ። እንደ አደገኛ ወንጀለኛ መጠበቅ ለምደን አጠገቤ የተቀመጠውን ጓደኛዬን እንኳ ቃል ሳልተነፍስ ከአዲስ አበባ እዚህ ደርሰናል ።

የፐርሶኔሉ በለሙያ ከአጃቢዎቻችን ጋር ሆኖ እዚያው አየር ሀይል ውስጥ ሰራዊቱ በይበልጥም ካዴቶች አንዳንድ የዲሲፕሊን ጉድለት ሲያሳዩ ለአንድና ሁለት ቀናት የሚታሰሩበት እስር ቤት አደረሱን ።ከእስር ቤቱ ሃላፊዎችም ጋር ተነጋግረው ከአስረከቡን በኋላ ወደ እስር ቤቱ ቅጥር ግቢ አስገብተውን ተለዩን ።

የእስር ቤቷ ግቢ ጠበብ ያለች ነች። ብዙ ሰዎች ታስረውባታል። አቤት ወያኔ ሰው ማሰር ሲወድ። በአብዛኛው ወጣቶች ቢሆኑም አልፎ አልፎ ጐልማሶችም አሉበት ። ከመኘታ በፊት ሁሉም በየጉሮኖው ገብቶ እየተጨዋወተ በነበረበት ሰዓት ነው የደረስነው። ጥቂቶች ደጃፎቻቸው ላይ ተቀመጠዋል። ውጪ ያሉት ገና ሲያዩን አውቀውናል። አይናቸውን ማመን አልቻሉም። ሊጠሩን ግን አልደፈሩም። ሊያናግሩንም ወኔ ከድቷቸዋል። መንሾካሾኩ በዛና ከውስጥ ክፍላቸው ውስጥም ያሉት ሁሉ ግልብጥ ብለው ሊያዩን ወጡ። አንዳቸውም ወደኛ የቀረቡ ግን አልነበሩም።

የተደበላለቀ ስሜት ውስጥ ነኝ። ለሁለት ዓመታት ብቻዬን ነው ያሳለፍኩት ። አሁን ግን እዚህ ግቢ ውስጥ አስገብተው ሲለቁኝ እንደገና የተወለድኩ ያክል ነው የተሰማኝ። እውነት አልመሰልህም አለኝ። እዚያው የእስረኞቹ አለቃ መኝታ እያዘጋጀልን ነው። ለእኔና ለጓደኛዬ አንድ ክፍል ውስጥ ፍራሽ ሲዘረጉልን አያለሁ። እስረኞቹ ሰላላወቁ ነው እንጂ እኔና ጓደኛዬን በአንድ ክፍል ውስጥ መታሰር (ማደር) መፈቀዱን ማመን አልቻልኩም ።

እስረኞቹ ከዚህም ከዚያም እያሉ መኝታችን እንዲመቸን ይጣጣራሉ። በመጨረሻም ወደ አዘጋጁልን ክፍል ከጓደኛዬ ጋር ስንገባና የክፍሉ በር ሲዘጋ ለመጀመሪያ ጊዜ "እንዴት ነህ"? ብዬ ጓደኛዬን አነጋገርኩት ። "አለሁ"! አለኝ። እሱም በተራው" መቼ ነው"? አለኝ። የመጨረሻዋን ቃላት ከአፉ ላለማውጣት እየታገለ። መቼ ነው ያሰሩህ? ማለቱ እንደሆነ ገባኝ። "ግንቦት 27 ምሽት 11ሰዓት ላይ" አልኩት። "እኔንም በዚያው ቀን ነው። ግን ሰዓቱ ከምሽቱ

11፥30 ላይ ይሆናል“ አለኝ።

ክፍሏ ውስጥ ብቻችንን አይደለንም ። ከእኔና ከጓደኛዬ በተጨማሪ ሁለት ወጣቶች አሉ ። አንዲትም ቃል ከነዚህ ሁለት ወጣቶች ጋር አልተለዋወጥንም። እነሱ ግን እንዲመቸን ይጥራሉ ። ከአጭር የምስጋና ቃላት በስተቀር ወጣቶቹን ለማናገር ጊዜ አላገኘንም። እኔና ጓደኛዬ ሌሊቱን ሙሉ ስናንሾካሹክ አደርን ። በፍፁም ሌሊቱ ሊበቃን አልቻለም ።

እኔ በታፈንኩ ምሽት ጓደኛዬ እለታዊ የበረራ ተግባሩን ሲያከናውን ውሎ ከዛሬዋ ባለቤቱ ነገር ግን የዚያን ጊዜዋ እጮኛው ጋር ለነበረበት ቀጠሮ እየተጣደፈ እግረ መንገዱን ኰካ ቢጤ ከአየር ሀይል መኰንኖች ክበብ ለመጠጣት ጐራ ባለበት ቅፅበት ሰዎች እንደሚፈልጉት ይነገረዋል ፤ ከሚፈልጉት ሰዎች መካከል አንደኛው ሻለቃ አብረሃ መንጁስ ነው። (የአየር ሀይሉ የደህንነት ሃላፊና እኔን ለማሳፈን ዋነኛ ተወናይ የነበረው) ጓደኛዬን እያናገረው እያለ ወደ ሚስቱ ቀጠሮ ለመድረስ መጣደፉን ያስተዋለው ሻለቃ አብረሃ ዳንኤል ሰተት ብሎ ወደ ወጥመዱ እንደገባለት ይረዳል። በፈጣን ተንኰለኛ አእምሮውም ሌላ ዘዴ ቀይሶ “እኛ ወደዚያው አቅጣጫ ስለምንሄድ እናድርስህ" ይለዋል። አገር ሰላም ነው ብሎ ያሰበው ጓደኛዬ ከክበቡ በራፍ ላይ ወደ ቆመችው ነጭ ዲ አክስ የቤት መኪና ከሻለቃ አብረሃ ጋር በመሄድ ይሳፈራሉ። ነጯ ዲ ኤክስ መኪና ግን ባዶዋን አልነበረችም። ሹፌሩና አንድ ሰው ከጐኑ ተቀምጧል ። አብረሃና ዳንኤል ከኋላ ተሳፍረው ወደ ዱከም መስመር ይፈተለካሉ። ከቀጠሮው ስፍራ እንደደረሰ ያወቀው ጓደኛዬ እንዲያቆሙለት ቢጠይቅ ግን የሰማው የለም። መኪናው ውስጥ ሆኖ ወደ ቀጠሮው አቅጣጫ ሲያይ ሚስቱ ከጓደኛው መደብር በራፍ ላይ ቆማ መንገድ መንገዱን በማየት እየጠበቀችው እንደሆነ ያስተውላል ። ግና እየተጓዘባት ያለችውን መኪና የሚያቆምለት ፈቃደኛ አልተገኘም። በሁኔታው የተደናገጠው ዳንኤል ምን እየተካሄደ እንደሆነ መልስ ለማግኘት ጥያቄውን በላይ በላዩ ቢደረድርም “ ዝም በል “ ከመባል በስተቀር ቀና መልስ ሳያገኝ ይቀራል። አካባቢውን በውሉ ሲያስተውልም ሾፌሩ መሪው ላይ በተሰራ የሬድዮ መገናኛ ቁልፍ እየተጫነ ሲነጋገር ይሰማዋል። ዞር ብሎ ሲያይም ከኋላቸው በአንድ ሜትር እርቀት መትረየስ የደገነ ወታደራዊ መኪና ይከተላቸዋል። ይህን ጊዜ ጓደኛዬ በእርግጥም ተስፋ የቆርጣል። ወደ ኋላ ወንበሩ ላይ ጭንቅላቱንና ወገቡን ያሳርፋል። በመገረምም ያጠፋው ነገር እንዳለ ላማሰላሰል ቀኝ መዳፉን አገጩ ላይ አድርጐ ውሎውንና ክራሞቱን እየቃኘ ባለበት ሰዓት በእጁ ሰንሰለት ገባለት። ከዚያ በኋላ ያለውን ለእራሉም በግልፅ አያውቀውም።

እዚች አራት ሆነን መሬቱ ላይ ተደርድረን በተጋደምንበት ክፍል ውስጥ ያሳለፍነውን ሁሉ ከመጀመሪያ እለት እስከ አለንባት ደቀቃ ድረስ እያሰላሰልን በድንጋጤና በፍረሃት በላይ በላዩ ጫና ጫና እንተነፍሳለን። ገና ወገግ ሲል ቁርስ አደሉን። ከጓደኛዬ ጋር አንድ ላይ በአንድ ክፍል ውስጥ ማደራችንን እንዳይቃወሙን ውስጤ ሲጠረጥር ነው ያደረው። ትናንትና ከነበርኩበት አሰቃቂ የብቸኝነት ጉሮኖ በአንድ ቀን ከሰው ጋርና ከጓደኛዬ ጋር በአንድ ክፍል ውስጥ በነፃነት ይለቁናል ብዬ ማመንን በፍፁም አልቻልኩም። እንዲህ ማድረግ ከተቻለስ ሁለት አመት ሙሉ የሰውን ፍጡር ከነነፍሱ መቅበር ለምን አስፈለገ? መልስ ያላገኘሁለት እንቆቅልሽ።

ከቁርስ በኋላም ሰው ሁሉ ግቢው ውስጥ ፈሶ ስለ እኛ ያንሾካሹካል። አሁንም ደፍሮ ወደ እኛ የቀረበ የለም። እኔና ጓደኛዬ ለብቻችን ገንጠል ብለን እያንዳንዱን ገጠመኝ እናወራለን።

እሱ የራሱን ታሪክ ይነግረኛል። እኔም የራሴን ታሪክ እነግረዋለሁ። አልፎ አልፎ በእልህ እምባችን ይፈሳል። ቀኑን ሙሉ ከማንም ሳንቀላቀል ዋልንና ምሽት ላይ የእኔ ስም ተጠራ። መላውን ሰውነቴን ነዘረኝ። ደነገጥሁ። ወደ ተፈለግሁበት ቢሮ በወታደር ታጅቤ ሄድኩኝ። እዚያው ከእስር ቤቱ ግቢ ወጣ ባለች አንድ ቢሮ ውስጥ ነው። በሩን አንኳኩቼ ከፍቼ ገባሁ። አንድ ትልቅ የኮንፈረንስ ጠረጴዛ በወንበር ተከቦ ወለሉ በቀይ ምንጣፍ ያበደ ነው ። ከትልቁ ጠረጴዛ ጀርባ ኮ/ል ተመስገን አበበ የአየር ሀይሉ የአስተዳደርና ፋይናንስ መምሪያ ሀላፊ ተቀምጧል። ትንሽ በመደናገጤ ወደ ክፍሉ ገብቼ ዝም ብዬ ነው የቆምኩት። ኮ /ል ተመስገን ግን ፈገግ ብሎ እንድቀመጥ ጋበዘኝና አጠገቤ ያገኘሁት ወንበር ላይ አረፍ አልኩኝ። ከኮ/ል ተመስገን ጋራ ለትንሽ ጊዜ ተፋጠን ተያየን።

ኮ /ል ተመስገን ተስማምቶታል። ወፍሯል። የለበሰው ወታደራዊ ዥንጉርጉር ዩኒፎርም አሰፋፉም ሆነ ጨርቁ የተለየ ነው። ባለ ብዙ ኮከብ የዘመነኞቹ የኮ /ል ማእረግ መደቡ በቀይ ጨርቅ ላይ መሆኑ የበለጠ ትክሻውን ደም የፈሰሰበት አስመስሎታል ። ወይ ጊዜ አልኩኝ በልቤ። ሰው ኑሮውን የመሰላል የሚባለው እውነት ነው ለካ!

ኮ /ል ተመስገን አበበ ማለት አንድ ጊዜ ጎንደር ነኝ። ሌላ ጊዜ ደግሞ ትግሬ ለመሆን እየተዘበራረቀበት የተቸገረ ግለሰብ ነው። ለነገሩ ትግሪኛ ተናጋሪ ከሆነው የድሮው ጎንደር ክፍለ ሃገር አካል የመጣሁ ነኝን ነው የሚያዘወትረው። አለቆቹንም ለማስደሰት ትግሪኛ ቋንቋ መናገርን ይመርጣል። እንደ ሌሎቹ የዘመነኞቹ ባለስልጣኖች ሁሉ በትምህርቱ ከአንደኛ ደረጃ የዘለለ አይደለም። በራስ መተማመን የከዳው ተለማማጭ ቢጤ ነው። በአየር ሀይል የመምሪያዎች ድልድል ሁለተኛ ደረጃውን ማዘዙ ባብዛኛዎቹ የአየር ሀይል ሰራዊት ተቀባይነት ያጣ ነው ። እንደ ወታደር ቆፍጠን ያለና በአላማው የጠነከረ አይደለም። ወይም ደግሞ እንደ ካድሬም ተናግሮ የሚያሳምንም አይነትም አይደለም። እንዲያው ዝም ብሎ ብቻ በዘመነኞቹ የስልጣን ድልድል "ተዋፅዖ" በሚሉት ሁሉንም ብሄረሰብ እኩል የማድረግ የማጭበርበሪያ ፍልስፍና በለስ ቀንቶት በተጨማሪም ተለማማጭ ባህሪውና ሲቀጡት አንገት የሚደፋው ስብዕናው ለሙሉ የኮ /ልነት ማዕረግ አድሎታል።

በግሌ ኮ/ል ተመስገንን አውቀዋለሁ። የአንድ የቅርብ ጓደኛዬን ጉዳይ ለማስፈፀም ከሁለት ሶስት ጊዜ በላይ ቢሮው ተመላልሺያለሁ። የዚህን የጓደኛዬን ጉዳይ እንዳላነሳበት ደጋግሞ አስጠንቅቆኛል። ያለ አንዳች ጥርጥርም በወያኔዎቹ ጥርስ ውስጥ ያስገባኝ ይሄው የጓደኛዬ ጉዳይ ነው።

ነገሩ እንዲህ ነው። በመጀመሪያ ደርጃ የበረራ ስኳድሮን ውስጥ በበረራ አስተማሪነት ድሬደዋ ተመድቦ ያገለግል የነበረው ክንዴ ዳምጤን ገና አፍላ ወጣት ሆነን ሶቭየት ህብረት በበረራ ስልጠና ላይ እያለን ነበር የተዋወቅነው። ምንጩ ከጎንደር ይመዘዝ እንጂ የአዲስ አበባን ህይወት አጣጥሞ አዲስ አበቤ ሆኗል። የበረራ ስልጠናችንንም አጠናቀን ወደ አገር ስንመለስ በአንድ ስኳድሮን ውስጥ በመመደብ ቆይታ አድርገናል ። ወያኔዎች አገር መግዛት እንደጀመሩ ድሬዳዋ አየር ሀይል ቤዝ በበረራ አስተማሪነት ተመድቦ ያገለግል የነበረው ክንዴ በአጭር ጊዜ ውስጥ እሳት የላሰ የበረራ አስተማሪ ይወጣዋል ።

የዘመነኞቹ ባለስልጣን የበረራ ተማሪዎች ሳይቀሩ እሱ እንዲያስተምራቸው ሽሚያ ይይዛሉ።

ዳሩ ግን የወያኔዎች አካሄድ ያልጣመው ጎንደሬ እያደር በሚያነሳቸው ጥያቄዎች ከዘመነኞቹ ጋር ግጭት ውስጥ እየገባ ይመጣል ። ጓደኛዬ ሃይለኛ ነው። ለሙያውም ሆነ ለህሊናው ይሞታል። አንድን ተማሪ የአቅሙን ያክል ይመዝነዋል ። ይሄ ባለስልጣን ነው። ይሄኛው ደግሞ ትግሬ ነው የሚለው ጨዋታ እሱ ጋ ቦታ የላቸውም ። በዚህም ምክንያት የተወሰኑ የዘመነኞቹ የአየር ሃይል ባለስልጣናት (ኰ/ል መዓሾ፣ ኰ/ል አፍሬም፣ ኰ/ል ሞላ (ጀነራል)፣ ሻለቃ በሪሁ፣ ሻለቃ አመዴ) እሱጋ ተመድበው እየተማሩ በነበረበት ወቅት ለሙያው ብቁ እንዳልሆኑ። ለተወሰኑትም ሙያው ከሚፈቅደው መመዘኛ በታች መሆናቸውንና የትምህርት ደረጃቸውም ዝቅተኛ መሆኑ ለበረራው ስልጠና ብቁ እንዳላደረጋቸው በመግለፅ የበረራ ስልጠናቸውን እንዲያቋርጡ ያደርጋል።

ወዲያውም በ 1994 ዓ /ም የአየር ሀይሉን ሰራዊት በአዲስ ኰንትራት የቅጥር ውል ለማስፈረም ትዕዛዝ ሲመጣ ከሙያው ጋር የተያያዙ ጥያቄዎችን በማንሳት የቅጥር ውሉን አልፈርምም ብሎ ይመልሳል። ከሁሉም በላይ ግን አማራ መሆኑ የሚያደረገው እንቅስቃሴ ሁሉ ያልተመቸው ወያኔ በእልህ ከመስሪያ ቤቱ ለማባረር ድራማውን ይጀምራል ።

በዚሁ ሰሞን አባቱ ያርፉና ክንዴ ለለቅሶ ጎንደር ይከርማል። በዚች አጋጣሚ ግን እርሱ በሌለበት የአየር ሀይሉ አዛዥ ጆቤ ከደበረ ዘይት ድረስ መጥቶ ድሬደዋ ያሉትን በራሪዎችና የበረራ ተማሪዎች ሰብስቦ ጓደኛዬን ትግሬ አይወድም በሚል ሰበብ ከአየር ሃይሉ እንደተሰናበተ እዚያው ስብሰባው ላይ ለነበረው ሰው ሁሉ ያውጃል ።

አገር አማን ብሎ አባቱ ለቅሶ ላይ ከርሞ ወደ ድሬዳዋ ለስራው ለመድረስ እየተጣደፈ በርሮ የመጣው ክንዴ ዳምጤ ክፉውን መርዶ ገና ግቢው ደጃፍ እንደደረሰ ተነግሮት በመጣበት እግሩ እንዲመለስ ከነማስጠንቀቂያ ያረዱታል። በወታደርም ታጅቦ ከአካባቢው እንዲርቅ ይደረጋል። ይባረራል ። አልቀ በቃ። መልቀቂያ የለ። መሸኚያ ወረቀት የለ። ንብረት መያዝ የለ።

ከዚህ በኋላ ነው እንግዲህ የጓደኛዬን የመልቀቅያ ወረቀት ኰ/ል ተመስገን እንዲሰጠኝ የጉሮሮ አጥንት የሆንኩበት። ዘወትር ቢሮው እመላለሳለሁ። ጓደኛዬ ወደ አየር ሀይል ቅጥር ግቢ ዝር እንዳይል በመከልከሉ የግድ የመልቀቅያ ወረቀቱን ይፈልጋል። ኰ /ል ተመስገን ደግሞ ደግሜ እንዳልጠይቀው ያስጠነቅቀኛል። የጓደኛዬን ያለ ስራ መልቀቅያ መንገላታት እያየሁ ደግሞ በኰ /ል ተመስገን ማስፈራሪያ ብቻ መቅረት አልችልም። ነጋ ጠባ ቢሮው ነኝ። በዚህ ነው ኰ /ል ተመስገንን በቅርብ የማውቀው ።

የዕድል ጉዳይ ይሆንና በአገሩ እንደማይረባ እቃ ያለ ብጣሽ ወረቀት የተባረረው ጓደኛዬ በተሻለ ደሞዝ እዚያው የወያኔ የቅርብ ወዳጅ በነበረ የጐረቤት አገር በበረራ አስተማሪነት እንዲያገለግል የቀረበለትን ጥያቄ በመቀበል ወዲያውም ግን የመልቀቂያ ወረቀቱን በሂደት እንደሚያቀርብ ቃል ገብቶ በሰላም በቦሌ በኩል አውሮፕላን ተሳፍሮ ጥሪ ወደ አቀረበለት አገር እንጀራ ፍለጋ ልጅና ባለቤቱን ትቶ ይጓዛል። አገሩን ለቆ ይሂድ እንጂ የመልቀቅያ ወረቀቱ ለእንጀራው የግድ አስፈላጊ በመሆኑ በየጊዜው እየደወለ እኔን መጠየቁንም ሆነ አንዳአንድ የወያኔ ባለስልጣኖችንም መማለዱ አልቀረም። እንግዲህ ይሄ ይመስለኛል በእርግጠኛነት ወያኔ ጥርስ ውስጥ ያስገባኝ ያልኩት።

ታድያ አሁን እዚ.ች ቢሮ ውስጥ ቁጭ ብዬ ከኰ/ል ተመስገን ጋራ አገናኝቶን የነበረውን የጓደኛዬን ጉዳይ በጭንቅላቴ እየከለስኩ ባለሁበት ሰዓት ነው "ደህና ነህ ወይ"? የሚል ጥያቄ ከኰ/ል ተመስገን የቀረበልኝ። ቀጥሎም አንድ ጉዳይ እንዳነጋግርህ ከአየር ሀይል አዛዥ ተልኬ ነው የመጣሁት። ይሄውም አገርህ ተፈልግሃለችና አስበህበት ነገ በዚህ ሰዓት መልስ አዘጋጅተህ ጠብቀኝ አለኝ።

በአንድ ጊዜ ድንገት ለኢትዮጵያ ዋና አስፈላጊ ሰው የሆንኩበት ምክንያት እንዲያው ጨዋታ መሰለኝ። ነገ ተመልሼ እመጣለሁና አስብበት ለሚለው ቀልድ ግን ፈጣን መልስ ሰጠሁት። "ምንም የማስበው ነገር የለኝም። የምትለኝን ሁሉ ለመፈፀም ዝግጁ ነኝ" አልኩት። ሳስብ ውዬ ሳስብ ባድር የምለውጠው ነገር እንደሌለ አውቃለሁ። እኔ እንደሆነ ወደዚያች የብቸኝነት ጉድጓድ የምመለስበት አካልም መንፈስም የለኝም ።

የምትለኝን ሁሉ ለመፈፀም ዝግጁ ነኝ የሚለውን መልሴን የሰማው ኰ /ል ተመስገን ፊቱ እጅግ ሲፈካና በፈገግታ ሲታጀብ አየሁት። "በጣም ጥሩ" ደስ ብሎኛል አለኝ ። ዝም ብዬ አየዋለሁ። አሳምናቸው ተብሎ በወያኔዎች ተልኰ መሆን አለበት። ለነገሩ እኛ አመንን አላመንን እንዳሻቸው አዳሪዎች ማንን ፈርተው?

ፈገግ ያለው ፊቱ ግን መልሶ ጨለመና "ጓደኛህሳ ታድያ እሺ ይላል"? ብሎ ጠየቀኝ። መልሴ አሁንም ፈጣን ነው። "እሺ ይላል። እሱን በኔ ጣለው" ስለው ከወንበሩ ተነሳ። በቃ አለቀ ይህንን ቃልህን ለአየር ሀይል አዛዥ አሳውቃለሁ። ነገ ከነገ ወዲያም ወደ ቤታችሁ ትሄዳላችሁ። ለማንኛውም ነገ በዚህ ሰዓት ተመልሼ እመጣለሁ ብሎኝ ተሰናበቶኝ ሊወጣ ሲል "አንድ ጥያቄ" ልጠይቅህ አልኩት። "ቀጥል" አለኝ ። "ጥፋቴን ብቻ ንገረኝ"? አልኩት። በሁለት እጆቹ ፊቱን ሽፍኖ ቁልቁል እየተመለከተ ጥቂት ደቂቃዎችን ወስዶ ሲያስብ ቆየና ስሜን ጠርቶ "እውነቱን ለመናገር እኔ መታሰራችሁንም አላውቅም። ደፍሬ የጠየኩትም ሰው የለም። ዛሬም መልዕክት ይዤ ነው የመጣሁት" አለኝ። ቀጥዬም "ስለ እናቴ ደህነነትስ" ? አልኩት። ዝም ብሎ አተኩሮ ሲያየኝ ቆየና "ነገ ከነገ ወዲያ ታገኛቸው የለም"? ብሎኝ እየተጣደፈ ወጣ።

ከቢሮው ወጥቼ ወደ እስር ቤቱ ቅጥር ግቢ ስገባ መላው እስረኛ ጓደኛዬን ከበው እያዋሩት ነው ፤ እኔም በሰላም በመመለሴ ይመስላል የእፎይታ ስሜት ይታይባቸዋል። በኋላ ግን ብዙ ሰዎች በዚህ ሰዓት እየተጠሩ የደረሱበት እንደማይታወቅና አንዳንዶቹም ከፍተኛ ድብደባ ደርሶባቸው አካላቸው ለከፍተኛ ጉዳት እየተዳረገ ለመሆኑ በጭንቀት ሲያወሩ ሰማኋቸው። በመቀጠልም "እንዲያውም አንድ ልጅ ተደብድቦ እጁ መንቀሳቀስ ካቆመ ሳምንት አልፎታል" ብለው አንድ ወጣት ከአንደኛው ክፍል ውስጥ እየደገፉ አውጥተው አሳዩኝ ።

በጣም ለግላጋ ወጣት ነው። በግምት እድሜው ከ16 ዓመት መብለጡን እጠራጠራለሁ፤ ሁለቱም እጆቹ ከመታጠፊያው ክርኑ በታች ጀምረው በጣም አብጠዋል። እጆቹን ማንቀሳቀስ ተስኖታል፤ ጠጋ ብዬ ሳየው የሁለቱም እጆቹ ክንዶች ከሰል መስለው ጠቁረዋል። እብጠታቸውን ማየትም ይዘገንናል ። ከፍተኛ ጥዝጣዜና ህመም አለበት፤ ለእራሴም ደነገጥኩ። "ምን ሆኖ ነው"? ብዬ ጠየቅኩኝ። ልጁ እራሱ ለሶስት ቀናት በቁሙ ከዛፍ ጋር እጆቹ ጥፍር

ተደርገው ታስሮ እንደቆየና ከሶስት ቀናት በኋላ እጆቹ እንደዚህ አብጠው መንቀሳቀስ እንዳቃተው አስረዳኝ ።

አሁንም ቀጥዬ "ምን አጥፍተህ ነው"? ብዬ ጠየቅኩት። ልጁም ሲመልስ "የወለጋ ልጅ ነኝ። ለአስራ አምስት ቀናት ለእረፍት ወደ ወለጋ ሄጄ በትራንስፖርት ችግር ምክንያት ከተሰጠኝ ጊዜ ሁለት ቀናትን አሳልፌ በመምጣቴ 'ኦነግ' ነህ ብለውኝ እንደዚህ አካሌን አጉደሉት" በማለት እምባ እየተናነቀው አስረዳኝ ። አዎ እኔም ያንተ ዕጣ ደርሶኛል በማለት በልቤ አሰብኩ ። ወጣቱ ግን እጅግ ያሳዝናል ። እስረኞቹ እየተፈራረቁ ማታ ማታ ሁለቱንም እጆቹን በቫዝሊን ያሹለታል ።
የሰውን ልጅ እጆቹን ግጥም አድርጐ ከዛፍ ግንድ ጋር አስሮ አካለ ስንኩል ማድረግ የየት አገር ፣ የየትኛው ዘመን የቅጣት ጥበብ እንደሆነ ሊገባኝ አልቻለም።

የከበቡን እስረኞች ገለል ማለት ሲጀምሩ ታድያ ጓደኛዬን ወደ አንድ ጥግ ወሰድኩና ተጠርቼበት የነበረውን ጉዳይ አጫውተው ገባሁ። "የፈለገኝ ኰ /ል ተመስገን አበበ ነበር" አልኩት። ጓደኛዬም በጉጉት "ምን አለህ"? አለኝ። የጥርጣሬ ፊቱ በሁኔታው መረበሹን ይናገራል ። "አይ። እንዲያው ኢትዮጵያ ትፈልጋችኋለች ነው የሚለኝ" አልኩት። ጓደኛዬ ድምፅ አውጥቶ ጮክ ብሎ ሳቀ። በጣም ተገርሟል። እየተንከተከተ እየሳቀ ጭንቅላቱን ግራና ቀኝ ያወዛውዛል። ራቅ ብለው በየውሃ ልኩ ላይ የተደረደሩት እስረኞች ወደ እኛ በመገላመጥ ያዩናል ። ከሁለት አመት በኋላ እንደዚህ አይነት ሳቅ ሳይ የመጀመሪያዬ ነው።

ለማንኛውም ወደ ስራችን እንድንመለስ ጀቤ (የአየር ሀይል አዛዥ) ይፈልጋል። ስለዚህ ፈቃደኝነታችንን ለመጠየቅና እንድናስብበት ሊያሳውቀን ነው የመጣው አልኩት። ከት ብሎ ይስቅ የነበረው ጓደኛዬ ሳቁን ከመቅፅበት አቋረጠ። ፈገግታው ሁሉ በአንድ ጊዜ ከፊቱ ላይ ጠፋ ። ፊቱ ቅጭም አለና ስሜታዊነት በተቀላቀለበት አንደበት እኔ ከአሁን በኋላ አየር ሀይል ውስጥ ብሞት ተመልሼ አልሰራም" አለኝ። እርግጠኛነቱንና የሚናገረውም ከልቡ መሆኑን ከድምፁ ጥንካሬ ለመረዳት ጊዜ አልፈጀብኝም። ደጋግሞ ቁርጠኝነቱንና አቋሙን በእምቢታ አሳወቀኝ ። "ጉዴ ፈላ" አልኩኝ። ኰ /ል ተመስገንን የጓደኛዬን ነገር በእኔ ተወው ብዬዋለሁ ። ቀጥዬም " እምቢ ማለትማ የለብንም " አልኩት። ትክ ብሎ ተመለከተኝ። የትዝብት እይታ ነው። "እየቀለድክ መሆን አለበት" አለኝ ። "በፍፁም" አልኩት። እምቢ ብንል እዚያ የነበርንበት ይመልሱናል እንጂ የምናመጣው ነገር አይኖርም። እኔ ደግሞ ከአሁን በኋላ ለዚያ የሚሆን አቅም የለኝም አልኩት ።

እሱ ግን ቆርጧል። እልህ ተናንቆታል ። ከአሁን በኋላ ወደ አየር ሀይል መመለሱ አደጋው ይበዛል ባይ ነው። እኔም እስማማበታለሁ። ችግሩ ግን ዝም ብሎ በሰላም የሚለቀን የለም ። ለዚህ ነው ኰ /ል ተመስገን ተልኰ በመምጣት "አስብበት" ያለኝ። በሚለው ነገር ካልተስማማሁ መድረሻዬ የት እንደሆነ ባይናገርም ከሁኔታው ግልፅ ነው ። እኔ ደግሞ ወደ ነበርንበት መመለስ የለብንም ብዬ ደምድሚያለሁ ።

ጓደኛዬን ለማሳመን ሌሊቱን ሙሉ መለመን ነበረብኝ ። በመጨረሻ እባክህን ለእኔ ብለህ አልኩት። ሊነጋጋ አካባቢ "እሺ ይሁን። ለአንተ ስል እንጂ አየር ሀይልን ስሙን ላላነሳ ምዬ ነበር " አለኝ ። እፎይ አልኩኝ ፤ ትልቅ ውለታም እንዳደረገልኝ ቆጠርኩት። እኔም ሆንኩ

እሱ በፈለገው መንገድ ወደ እዚያች መቃብር በድጋሚ መመለስ የለብንም። ባይሆን የሚሉትን እሺ ብሎ ሌላ ዘዴ መፈለግ ይሻላል እንጂ። አሁን አሁን እጁ በተሰናከለው ወጣት ምክንያት ከአንዳንድ እስረኞች ጋራ መነጋገር ጀምረናል። ለሁለት አመታት አንዳችም ዜና ባለመስማታችን 1998 ዓ .ም . ገና የኤርትራና የወያኔ ጦርነት ሲጀመር የነበርንበት ሁኔታ ላይ ነው ቆመን ያለነው ።

ስለ እኛ ምን ምን ሲወራና ሲባል እንደነበረ ፣ በየጊዜው በነፃ ጋዜጣዎች ላይ ምን እየተፃፈ እንደነበረ ይነግሩን ጀመር ። በጣም ከሚገርመው ነገር ግን ወያኔ የፈጠራ ድርሰት በእኔን በጓደኛዬ ላይ ማስወራቱ ነው ። "ሻቢያ አፈናቸው" በማለት ነበር ለአየር ሀይል ሰራዊት እየሰበሰቡ ሲናገሩ የነበሩት። ከዚያም በመቀጠል የጦርነቱን አጀማመር አካሄድና አፈፃፀም አወጉን።

በጣም አሳዛኙ ነገር ኢትዮጵያ በታሪኳ በተለያዩ ጊዚያት ተካሂዶባት በነበረው ውጊያ እንደዚህ በአጭር ግዜ ውስጥ ይህንን ይክል በራሪና አውሮፕላኖች ሲወድሙ የመጀመሪያው መሆኑ ነው።

በእራሱ በወያኔ ተደጋግሞ በተተኮሰበት ሚሳኤል አውሮፕላኑ የተመታበትና በፓራሹት እየዘለለ ለጊዜው ህይወቱን ቢያተርፍም በሌላ ጊዜ እንደገና ከወያኔ በተተኮሰበት ፀረ አውሮፕላን ሚሳኤል ተመቶ ህይወቱ በከንቱ የጠፋችውን ባለ ብዙ እቅዱ ወጣት በራሪ የእንደገና ታደሰ ሀዘን ከውስጤ ሊወጣ አልቻለም ።
በተለያዩ አውደ ውጊያዎች በአየር ላይ የጠላትን አውሮፕላን በማጋየት ጀግንነቱ የተመሰከረለት ከፍተኛ መኰንን ቀደም ሲል ለእናት አገሩ ዳር ድንበር መከበር ሲፋለም ከምድር በተተኮሰበት ፀረ አውሮፕላን ሚሳኤል ተመቶ በጃንጥላ ከወረደ በኋላ በጠላት እጅ በመውድቅ ለስምንት አመታት ሲንገላታ ኖሮ በስተመጨረሻ በተደረገለት ምህረት በህይወት በመመለስ ጣፋጭ ኑሮውን "ሀ" ብሎ ማጣጣም በጀመረበት ሰዓት ምህረት ካደረገለት መንግስት ጋር በተቀሰቀሰ ፋይዳ ቢስ ጦርነት ገና በመጀመሪያው የውጊያ ውሎው ወደ ጠላት ግዛት ዘልቆ በመግባት እንቅስቃሲያቸውን ለመግታት እያደረገ በነበረው ጀግንነታዊ ተግባር ላይ ድንገት አውሮፕላኑ በአየር ላይ እንዳለ ከምድር በተተኮሰበት ፀረ አውሮፕላን በመመታቱ ህይወቱን ለማትረፍ በጃንጥላው ቢወርድም በአሳዛኝ ሁኔታ ለሁለተኛ ጊዜ ምህረት ባደረገለት መንግስት እጅ መውደቁን የሰማሁ ዕለት ልጆቹን እያሰብኩና የእሱንም ተግባቢና ሰው አክባሪ ተጫዋች ባህሪውን ከሁሉም በላይ ግን በአስተማሪነቱ ያካፈለኝን ሙያዊ ዕውቀት በትዝታ እየከለስኩ ሃዘን ዘልቆ ተሰምቶኝ አይኔ እምባ አቅርሯል።

በሌላም ጐኑ ደግሞ ወያኔ አየር ሀይሉን በእራሱ ሰዎች የመተካት ህልሙን እውን ለማድረግ ሲጣደፍ በነበረበት ወቅት በችሎታ ማነስ ከበረራ ሙያ የተባረሩት ሁሉ ሳይቀሩ አውሮፕላን ለማስነሳት በመሞከር ርቀው እንኳ ሳይጓዙ እዚያው ደጃፍ ላይ እየተፈጠፈጡ እራሳቸውን ለሞት የሀገር ሃብት የሆነውንም አውሮፕላን ለውድመት ማብቃታቸው የቁጥሩ ብዛት እጅግ ሲዘገንነኝ ስመ ጥሩውን የኢትዮጵያ አየር ሀይል በዚህ አይነት ታሪኩን ማጉደፋቸው ግን ለሀገርም ለወገንም አሳፋሪ ጥቁር ነጥብ ነበር።

በመጨረሻም ኰ /ል ተመስገን እንዳለው በሶስተኛው ቀን ከእስር ተፈተን ወደቤታችን

እንድንሄድ ተፈቀደልን። በቀጥታ ወደ ታላቅ ወንድሜ ቤት ነበር የሄድኩት። እናቴ ዝር ያለማለቷ ሁለት አመት ሙሉ ሲያሰቃየኝ የነበረው የጥፋተኝነት ስሜት እውን እንደሆነ ታውቆኝ ወደ እቤት ከገባሁበት ቅፅበት ጀምሮ ማንንም ሳላናግር ሌሊቱም እንደረዘመብኝ ገና ወገግ ሳይል ተነስተው እናቴ በእኔ ዱካ መጥፋት ምክንያት መሞቷን አረዱኝ። እርር ድብን ብዬ አለቀስኩ። ልመልሳት ግን አልቻልኩም። ብዙ ሰዎች እየመጡ እናትህ የዛሬዋን ዕለት አይታ በሞተች ኖሮ እያሉ ፀፀታቸውን ገለፁልኝ።

እንደሰማሁት እናቴ የእኔ ደብዛ እንደጠፋ በቀጥታ የሄደችው አየር ሃይል ዋናው መስሪያ ቤት ነውብ ግና ማንም ከዋናው በር አሳልፎ ሊያስገባት አልቻለም። በዚህም ምክንያት ውሎና አዳሯን እዚያው መግቢያ በር ላይ ታደርጋለች።
የአየር ሃይሉ ዋና አዛዥ ለስራ በገባና በወጣ ቁጥር መኪናው ስር በግንባሯ እየተደፋች ልጇ የደረሰበትን ነግሯትና በአንድ ጊዜ በአይኗ አይታው ለመሞት ትማፀነዋለች።

የአየር ሃይሉ አዛዥ ጀነራል አበበ ተ /ሃይማኖት (ጆቤ) ግን አጃቢዎቹ እናቴን ከዚያ ቦታ እንዲያባርሯት ከማድረግ በስተቀረ አንዲትም ቀን ቆም ብሎ ጭንቀቷንና ችግሯን ሊያዳምጣት ፈቃደኛ አልነበረም።

የአየር ሃይሉ አዛዥ እንደጨከነባት ስትረዳ ደግሞ ሌላ መፍትሄ ይሆናል ብላ ያሰበችው የኢትዮጵያ ሰብአዊ መብቶች ጉባኤ ፅ /ቤት ድረስ ሄዳ እምባዋን እያረጨች ልጇን እንዲያፋልጓት አመለከተች፤ ፎቶግራፌንም በመስጠት በተለያዩ የግል ጋዜጦች የፊት ለፊት ገፅ ላይ በማውጣት ፍለጋው ተጧጧፈ። እኔን የበላኝ ጅብ ግን አልጮህ አለ። ‘ወያኔ እኔ አልበላኋቸውም። የበላቸው ሻበያ ነው’ በማለት ዜናውን በተለያዩ ጋዜጦች ሆነ ሬድዮኖች የተለመደ የተበላ የብልጠት ውሸቱን ተያያዘው።

በመጨረሻ ግን ሃዘኑንና የአዛዡን አጃቢዎች ጉሽማ መቋቋም ያቃታት እናቴ እህህህ እንዳለች እስክወዲያኛው አሸለበች።

ይህንን ሁሉ ታሪክ የእናቴን ለቅሶ ሊደርስ ከመጣው ሰው ሁሉ ስሰማ ሀዘኔ ወደ እልህና በቀላ እየተቀየረ ሲመጣ ይሰማኝ ጀመር። ሀዘን ላይ ብዙ በመቀመጥ እራሴን ማሰቃየት አልፈሰግሁም፤ በቀጥታ ሄጄ አየር ሃይል ጠ/መምሪያ ለስራ ዝግጁ መሆኔን ሪፖርት አደረግሁ። ፈጥነውም በጀት በረራ ማሰልጠኛ ስኳድሮን ውስጥ በአዛዥነት መመደቤን የሚገልፅ ደብዳቤ ሰጡኝ።

ይህንን የስራ መደብ ከመታፈኔ በፊት እየሰራሁበት የነበረበት ክፍል፤ የቀድሞ ቢሮዬ ስደርስ ግን የማየውን ሁሉ ማመን አቃተኝ። የበረራ ት /ቤቱ በፈረንጆች ተጣቧል፤ የማይታይ የውጪ ዜጋ የለም። ብዙሃኑ ከቀድሞዋ ሶቭየት ረፐብሊኮች ውስጥ ቢሆኑም ቁጥራቸው ቀላል ያልሆነ የምስራቅ አውሮፓ ዜጎች ቻይናን ጨምሮ የሩቅ ምስራቅ ተወላጆችና ከመካከለኛው ምስራቅ ደግሞ እነ እስራኤል ይገኙበታል። በአጠቃላይ አካባቢው ላይ የተባበሩት መንግስታት ባንዲራ አልተውለበለበም እንጂ አሁን በማየው ሁኔታ ይሄ የኢትዮጵያ አየር ሃይል መስሪያ ቤት ነው ለማለት ያስቸግራል።

መደበኛ የጀት በረራ ስልጠና ስራዬን ልጀምር እንጂ ምን አጥፍቼ ያንን ሁሉ መከራና ስቃይ እንደተቀበልኩ ማንም እንዲህ ነው ብሎ ሊነግረኝ ፈቃደኛ አልሆነም። በቃል ጠይቄ ጠይቄ ቢያቅተኝ በደብዳቤ ከጠ/ሚኒስትሩ ቢሮ ጀምሮ በተዋረድ ለመከላከያ አዛዥ፣ ለኤታ ማጆር ሹሙ፣ እንዲሁም ለአየር አይል አዛዥ አሳወቅሁ ማንም ከቁም ነገር የቀጠረውም የለም፤ እንዲያውም ከመካከላችን አንደኛውን ደብዛውን አጠፉት። (ጥላሁን በዛብህን) ከዚያም ዋናው የአየር ሃይል ጠ /መምሪያ ወደ መቀሌ ሊዛወር ነው በሚል የእኔ ስኳድሮን ወደ መቀሌ እንዲዛወር ተደረገ። ቅሬታዬና ጥርጣሬዬ እጅጉን እየበረታ መጣ። ነገ ጠዋት ከዚህ በፊት የደረሰብኝ እንግልትና መከራ የማይደርስብኝ ለመሆኑ ምንም መተማመኛ አጣሁኝ ፤ ከሁሉም በላይ ግን እነኚህ መንግስት ነን ብለው ንፁሃን ዜጎቻቸው ላይ እንዳሻቸው ወንጀል በመፈፀም ላይ ከሚገኙ የቀን ጅቦች ጋር አብሮ መስራቱና በአንድ መስሪያ ቤት ውስጥ በአንድነት ውሎ ማደሩ የህሊና እረፍት እየነሳኝ በመምጣቱ እርግፍ አድርጌ አገሬንና ቄዬዬን ጥዬላቸው ለመሰደድ ቆረጥኩኝ።

ትግራይ መቀሌ የአየር ሃይሉን አውሮፕላኖችና የጥገና መሳሪያዎች ጠቅልለው የማጓጓዛቸው ሚስጢር እረፍት ሲነሳኝ እኔ ያለሁበትንም ስኳድሮን የአየር ላይ ውሎ ከምድር ሆነው በራዳር መከታተላቸው አሁንም ቢሆን ሙሉ ለሙሉ እምነት በእኔ ላይ እንደሌላቸው እርግጠኛ እየሆንኩ ስመጣ ለመጨረሻ ጊዜ እዚያው ራዳራቸው ላይ አፍጥጠው እያዩኝ ጥያቸው ለመጥፋት ለእራሴ ቃል ገባሁኝ።

ከመቀሌ ወደ የትኛውም አቅጣጫ በርሬ አልም ማለት እችላለሁ።

አስመራ በአጭር እርቀት ላይ ነጋ ጠባ የማየው ክልል ነው። ወያኔዎች ግን ከኤርትራ ጋር ያለውን የአየር ክልል በራዳር ወጥረው ስለዘጉት ማንም ወደ ድንበር አይጠጋም የሚል እብሪት ወጥሯቸዋል። በይበልጥ የአየር መከላከያ ሚሳኤሉ ካንዴም ሁለቴ የሲቪል አውሮፕላንንም ሆነ የወገን አውሮፕላንን አየር ላይ በማጋየት ችሎታውን ስለአስመሰከረ በማን አለብኝነት እብሪት ተነፋፍተዋል ። በእርግጥም እንዲሁ በቀላሉ መሻገርና ማቋረጥ አይቻልም። እራስን ለሞት አሳልፎ መስጠትንና ቁርጥኝነትን የጠይቃል። በዚህ ምክንያት ለእኔም ቢሆን ወደ ኤርትራ መሄዱ ቀላል ፈተናና ቀመር አይሆንም።

ሱዳን ካርቱም ብዙም አስቸጋሪ አይደለም። የአገሬ ወንዝ ስደተኛው አባይ እያጫወተ ካርቱም ሊያደርሰኝ እንድሚችል አውቃለሁ። ችግሩ ግን ሱዳኖች ምን እንደሚያስቡ አይታወቅም፣ ወያኔ ገና አዲስ አበባ እንደገባ ማግስት ጀምሮ እጁ የገባውን የአየር ሃይል በራሪ ሰብስቦ ማጎሪያ ካምፑ እንዳስገባ ሱዳኖች ነበሩ የአየር ሃይሉን የመጓጓዣ አውሮፕላን ሲያበሩ የነበሩት ፣ ይህንን ደግሞ በአይኔ አይቻለሁ። ያኔ ታድያ ወያኔና ሱዳን በፍቅር አብደው ነበር ። ትንሽ ቆይተው ደግሞ አዲስ አበባ ላይ የግብፁን መሪ በመግደል ሙከራ ላይ ሱዳን እጇ አለበት በማለት እልም ያሉ ጠላቶች ሆነው ሰንብተው 1998 ላይ በወያኔና በኤርትራ መሃከል በተነሳው ግጭት ምክንያት ሱዳንና ወያኔ ለብ ወደ አለ ፍቅር እየተሸጋገሩ ነበር። ነጋ ጠባ የወዳጅነት ፊርማ እያሉ ያላዝናሉ። ክሁሉም በላይ ግን በ1998 መጀመሪያ አካባቢ ለወያኔ መስራት አገር መክዳት ነው ብሎ በአንዲት ሴሲና አውሮፕላን ወደ ሱዳን የኰበለለውን የአየር ሃይል በራሪ በአጭር ጊዜ ውስጥ ህይወቱ ማለፉ ጉዳዩ ከወያኔ ድንበር ዘለል ነፍሰ ገዳዮች ጋር ንክኪ እንደነበረው መወራቱ የእኔንም ወደ ሱዳን የማቅናት ሃሳብ ጥያቄ

ምልክት ውስጥ እንዳስገባው አደረገኝ።

ከመቀሌ ወደ ምስራቅ የጥንቱን የድሮውን ባህራችንን (ቀይ ባህርን) ተሻግሮ የመንና ሳውዲት አረብያም ካማራጭ ውስጥ የሚገቡ ናቸው።

ሳውዲ እንደ ሱዳን ሁሉ በወያኔ ወዳጅነት የሚታማ ባይሆንም በገቢ ወጪው ማን ምን እንደሆነ ያለመታወቁ ለደህንነት አስተማማኝ አይደለም። በዚህ ላይ ቀይ ባህርን ተከትሎ ኢትዮጵያን ባህር አልባ ያደረጋትን የኤርትራን ግዛት በሰላም መሻገር ያስፈልጋል ። ይሄ ደግሞ የዋዛ ስሌት አይሆንም። እጅግ ወደ መሬት ዝቅ ብሎ በመብረር የኤርትራኖቹን የራዳር ቅኝት ተሸሽጐ ማለፍ እንደ አማራጭ ሊወሰድ ይችላል፣ ችግሩ ግን አውሮፕላን ወደ መሬት ዝቅ ብሎ በበረረ ቁጥር የነዳጅ ፍጆታው እጅግ ከፍተኛ መሆኑ ነው። ታድያ የሳውዲ ግዛት ከመራቁ ጋራ ነዳጁ በሰላም የምፈልገው ከተማ ላይ ያደርሰኛል ማለቱ አስተማማኝነቱ እጅግ አነስተኛ ነው። ከሁሉም ከሁሉም ግን ገና በጊዜ በ 1994 ዓ.ም ወያኔ የአገር ጠላት ነውና ከእሱ ጋር ብንሰራ እንጀራ አይውጣልን በማለት ብን ብለው ወደ ሳውዲ በኤል 39 አውሮፕላን የኰበለሉት የስራ ባልደረባዎቼና ጓደኞቼ ከአመት የሳውዲ የስደት ኑሮ በኋላ አሁንም በወያኔ ድንበር ዘለል ነፍሰ ገዳዮች ህይወታቸው ማለፉ እጅግ እያሳዘነኝ የምኖርበት ኩነት ነው። በዚህና በመሳሰሉት ምክንያቶች ሳውዲንም በጥያቄ ምልክት ውስጥ አስቀመጥኳት።

የመንስ? የመንማ ለድሮው የደርግ ቁጥር አንድ ባላንጣ በመሆን ደርግን ጠልተው አውሮፕላናቸውን እየያዙ የኰበለሉትን የአየር ሃይል አብራሪዎችን ደግፈውና ሸፍነው ወደ ሶስተኛ አገር በማሸጋገር ወግንተኝነታቸውን አስመስክረው ነበር። ወያኔ ወደ ስልጣን ከመጣ በኋላ ግን ‘መለስ በአያቱ ወይም በሚስቱ የመናዊነው የሚባለውን ጨዋታ ሰምተው እንደሆነ አላውቅም አዲስ ፍቅር እያንገላጀጃቸው ነበር’። መሃል ላይ እንኳ በአኒሽ ደሴቶች ምክንያት ከኤርትራ ጋር የመን ውዝግብ ውስጥ በገባችበት ጊዜ ወያኔ አሳዳሪዎቹን ኤርትራውያኖቹን ለመርዳት ያለ የሌለ የአየር መከላከያ ሚሳዔልና ራዳር ከነሙሉ በለሙያተኞች በመስጠቱ የሻከረው የወያኔ - የመን ግንኙነት ወዲያው በ 1998 በወያኔና በኤርትራ ጦርነት ምክንያት የመን የጠላቴ ጠላት ወዳጄ ነው በሚለው ብሂል የሶስትዮሽ የመከላከያ ትብብር በማለት ሱዳን ወያኔና የመን የነጋ ጠባ ፊርማ ዛሬ ድረስ እያደነቀረን ያለ በመሆኑ የመንም ጥሩ መርጫዬ ሊሆን አልቻለም።

የቀረችኝ አንድ ብቸኛ አማራጭ ትንሺቱ ጅቡቲ ናት። ጅቡቲ ደግሞ እራሷን የቻለች አገር ናት የሚለውን የሚቀበል አእምሮ የለኝም። መጠለያ ፈልገው ወደ ጅቡቲ የተሰደዱና እንጀራ ፍለጋ የሄዱ ኢትዮጵያውያኖችን በማንገላታት ጅቡቲ ቁጥር አንዱን ስፍራ የምትይዝ ናት። በዚያ በጅቡቲ በረሃ ሙቀትና ቃጠሎ በእስር ቤት ፈተናቸውን የሚያዩ ኢትዮጵያውያኖችን ልክ ቤት ይቁጠረው። የጅምላ መባረሩማ ምን ይወራል።

በጣም የሚያሳዝነኝ ደግሞ ከኢትዮጵያ የሚሄደውን ውሃ እየጠጡና ምግባቸውንም ከኢትዮጵያ እያገኙ በተጨማሪም ሃሩር በበረታባቸውም ጊዜ ነፋሻ አየር ለማግኘት ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያኖች እጃቸውን ዘርግተው ተቀብለው እያስተናገዱዋቸው፣ ጅቡቲ እንኳ ባለ አገር ሆና ኢትዮጵያውያንን ለስቃይና ለእንግልት መዳረጋቸው የወገኔ የስቃዩ ብዛት አንጀቴን

ያላውሰዋል። በመሆኑም ጅቡቲን ገና ከጅምሩ ወደ ምርጫዎቼ ሰንጠረዥ ለማስገባት መመዘኛዎቼን ማለፍ እንደማትችል ደምድሚያለሁ።

ከረዥም ጊዜ በኋላ ግን ሁለቱን በእጇ የሰለጠኑትን ወጣት የአየር ሃይል አብራሪዎችን በሃይሉ ገብሬንና አብዮት ማንጉዳይ በአዲስ አበባ እየተደረገ የነበረውን የጅምላ ግድያ ተባባሪ ላለመሆን ወደ ጅቡቲ ጥገኝነት ፍለጋ ቢሄዱ በለጋ እድሚያቸው የሰውን ስጋ በቁሙ ለሚበሉ የሰው ጅቦች አሳልፈው መስጠታቸው ለኢትዮጵያ ህዝብ ከወያኔ በላይ ጠላቱ የጅቡቲ መንግስት መሆኑን ሳስበው በቁጭት ነው።

የነበሩኝ አማራጮች እንግዲህ እነዚህ ከላይ የዘረዘርኳቸው አገሮች ሲሆኑ እያንዳንዳቸው የእየራሳቸው አደገኛ ጐኖች አሉዋቸው። እኔ ደግሞ በኩብለላው ቆርጫለሁ። ከመጥፎዎች መካከል የተሻለውን መምረጥ የግድ ሊሆንብኝ ነው። አገሬን፣ ህዝቤን፣ ጓደኞቼንና ዘመዶቼን ሁሉ ጥዬ መሄዴ ቢያሳዝነኝም በአወጣ ያውጣው ብዬ ወደ አንደኛቸው አገር ወሰኜ እልም አልኩ። እንደ እድል ሆኖ ክፉ ያጋጥመኝ ይሆናል ያልኩት በሰላም አለፈልኝ።

ቁጥራቸው እጅግ አነስተኛ የሆኑ ሰዎች ግን ከላይ ለማሳየት በሞከርኩት የህመሜ ጠባሳ ላይ እንጨት ሲሰዱበት ይስተዋላሉ። ይሄ ደግሞ እጅግ ቀርበው የሚያቁኝንም ያጠቃልላል። እንዲያውም በአንድ ወቅት እንዴት ለእነዚህ ትሰራለህ በማለትና በመቀጨት ዋና አማካሪዎቼና አፅናኞቼ ነበሩ። ቀን ይቀይራልና ከኔ ጋር የነበረውን ገበታቸውን ወደ ሌላ አዙረውት ይሆናል። ማን ያውቃል ነግ በእኔን!!

ወያኔም ማሳደዱን አላቋረጠም። እራሱ የገደላትን የአዛውንት እናቴን ደሳሳ ጐጆ ሳይቀር እያሳደደ በሃራጅ ለወዳጆቹ ይሸጣል። ይሄ ሁሉ ግን ጊዚያዊና እንደ ንፋስ ሽው ብሎ አላፊ ለመሆኑ ልባዊ እምነት አለኝ። ይሄ ደግሞ እኔ በህይወት ኖርኩም አልኖርኩም መፈፀሙ አይቀርም። ሁሉም ያልፋል። እንዲያውም የአዲስ አበባ ነዋሪ ሌባ፣ ሌባ፣ ሌባ፣ እያለ የሚጣራው ሁሌ በአእምሮዬ ያቃጭላል።

ዛሬ ጓደኛዬ ዳንኤል በየነ በህይወት የለም። አሟሟቱ እጅግ አንጋጋሪ እንቆቅልሽ እንደሆነ ነው። ሃቁን ግን እግዚአብሄር አንድ ቀን ገሃድ እንደሚያወጣው ተስፋ አደርጋለሁ።

ይህቺን ፅሁፍ ለሻለቃ ዳንኤል በየነ እና ቤተሰቦቹ፣ እንዲሁም በወያኔዎች ተገፍቶ አገሩንና ቄዬውን ጥሎ ለተሰደደው ለመላው የአየር ሃይል ባልደረባ ከነቤተሰቡ በተጨማሪም የወያኔን የዘረኝነትና የጭካኔ መከራ ገፈት ቀማሽ ለሆነው ለመላው የኢትዮጵያ ህዝብ ማስታወሻ ትሁንልኝ።

- ተፈጸመ -

ታሪኩ እዚህ ላይ ያበቃል። አትሙት ያለው ነፍስ ይተርፋል:: ወዳጄም ከሚወዳት ሀገሩ ከሚወደው ሙያው ተለይቶ ሰላም ያለበት ሀገር ውስጥ በሰላም አዲሱን ኑሮውን እየገፋ ይገኛል:: በቅርቡም ምኞቱ ተሳክቶ ወደ ውድ ሀገሩ ተመልሶ ስይበላ ያስተማረውን ሰፊ ህዝብ በሙያው እንደገና እንደሚያገለግል እምነቴ ነው:: የወዳጄም ምኞት ይህው ነው::